

32002R0178

1.2.2002.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 31/1

**UREDBA (EZ) br. 178/2002 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 28. siječnja 2002.**

**o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane
te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegove članke 37., 95., 133. i 152. stavak 4. točku (b),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽³⁾,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽⁴⁾,

budući da:

- (1) Slobodno kretanje sigurne i zdrave hrane ključni je aspekt unutarnjeg tržišta i značajno pridonosi zdravlju i dobrobiti građana te njihovim društvenim i gospodarskim interesima.
- (2) U provođenju politike Zajednice trebala bi se osigurati visoka razina zaštite života i zdravlja ljudi.
- (3) Slobodno kretanje hrane i hrane za životinje unutar Zajednice može se ostvariti samo ako se zahtjevi za zdravstvenom ispravnosću hrane i hrane za životinje ne razlikuju značajno između država članica.
- (4) Postoje značajne razlike u pojmovima, načelima i postupcima zakona o hrani između država članica. Kada država

članica usvoji mjere koje uređuju pitanje hrane, ove razlike mogu ometati slobodno kretanje hrane, stvoriti nejednake uvjete tržišnog natjecanja te na taj način izravno utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

- (5) U skladu s tim, potrebno je uskladiti ove pojmove, načela i postupke kako bi stvorili zajedničku osnovu za mjere koje uređuju područje hrane i hrane za životinje u državama članicama i na razini Zajednice. Stoga je potrebno osigurati dovoljno vremena za prilagodbu svih spornih odredbi u postojećem zakonodavstvu na razini države i Zajednice i omogućiti da se, u očekivanju takve prilagodbe, relevantno zakonodavstvo primjenjuje u svjetlu načela utvrđenih u ovoj Uredbi.
- (6) Voda se konzumira izravno ili neizravno, kao i druga hrana, i tako pridonosi sveukupnoj izloženosti potrošača konzumiranim tvarima, uključujući kemijske i mikrobiološke zagađivače. Međutim, budući da je kakvoća vode namijenjene prehrani ljudi već pod nadzorom Direktive Vijeća 80/778/EEZ ⁽⁵⁾ i 98/83/EZ ⁽⁶⁾, dovoljno je uzeti u obzir vodu koja udovoljava odredbama iz članka 6. Direktive 98/83/EZ.
- (7) U kontekstu propisa o hrani, potrebno je razmotriti i uvjete za hranu za životinje, uključujući njenu proizvodnju i uporabu, ako je ta hrana za životinje namijenjena životinjama za proizvodnju hrane. Ovo se primjenjuje na sve životinje, uključujući kućne ljubimce, ne dovodeći u pitanje slične zahtjeve koji se primjenjuju ili će se primjenjivati u budućnosti na području zakonodavstva hrane za životinje.
- (8) Zajednica se odlučila na visoku razinu zaštite zdravlja kao primjerenu u izradi propisa o hrani koju primjenjuje bez razlike, neovisno o tome trguje li se hranom ili hranom za životinje na unutarnjem ili međunarodnom tržištu.

⁽¹⁾ SL C 96 E, 27.3.2001., str. 247.

⁽²⁾ SL C 155, 29.5.2001., str. 32.

⁽³⁾ Mišljenje doneseno 14. lipnja 2001. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽⁴⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 12. lipnja 2001. (još nije objavljeno u Službenom listu), Zajedničko stajalište Vijeća od 17. rujna 2001. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Europskog parlamenta od 11. prosinca 2001. (još nije objavljeno u Službenom listu). Odluka Vijeća od 21. siječnja 2002.

⁽⁵⁾ SL L 229, 30.8.1980., str. 11. Direktiva stavljena izvan snage Direktivom 98/83/EZ.

⁽⁶⁾ SL L 330, 5.12.1998., str. 32.

- (9) Potrebno je osigurati povjerenje potrošača, drugih zainteresiranih strana i trgovačkih partnera u postupak donošenja odluka koje podupiru propise o hrani, u njihovu znanstvenu osnovu i strukturu i neovisnost institucija koje štite zdravlje i druge interese.
- (10) Iskustvo je pokazalo kako je potrebno usvojiti mjere kojima je cilj jamčiti da se zdravstveno neispravna hrana ne stavlja na tržište i da postoje sustavi koji utvrđuju i odgovaraju na probleme u sigurnosti hrane, kako bi se omogućilo pravilno funkcioniranje unutarnjega tržišta i zaštitilo zdravlje ljudi. Slična bi se pitanja u vezi sa zdravstvenom ispravnosću hrane za životinje također trebala rješavati.
- (11) Kako bi se zauzeo sveobuhvatan i cjelovit pristup sigurnosti hrane, trebala bi postojati široka definicija zakona o hrani koja obuhvaća široki raspon odredaba s izravnim i neizravnim učinkom na sigurnost hrane i hrane za životinje, uključujući odredbe o materijalima i predmetima u dodiru s hranom, hranom za životinje i druge poljoprivredne radnje i proizvode na razini primarne proizvodnje.
- (12) Kako bi se osigurala sigurnost hrane, potrebno je uzeti u obzir sve aspekte lanca proizvodnje, prerade i distribucije kao cjeline, od primarne proizvodnje i proizvodnje hrane za životinje, pa sve do prodaje i opskrbe potrošača hranom, budući da svaki element može potencijalno utjecati na sigurnost hrane.
- (13) Iskustvo je pokazalo da je iz ovog razloga potrebno uzeti u obzir uzgoj, proizvodnju, promet i distribuciju hrane za životinje koja se daje životinjama za proizvodnju hrane, uključujući i proizvodnju životinja koje se koriste kao hrana u ribogojilištima, budući da nehotično ili namjerno zagađenje hrane za životinje i patvorenje ili postupanje s namjerom prijevare ili drugo sumnjivo postupanje s njom u vezi može izazvati izravan ili neizravan učinak na sigurnost hrane.
- (14) Iz istog je razloga potrebno uzeti u obzir druge postupke i poljoprivredne radnje i proizvode na razini primarne proizvodnje i njihov potencijalni utjecaj na sveukupnu sigurnost hrane.
- (15) Umrežavanje uglednih laboratorija, na regionalnoj i/ili međuregionalnoj razini, koje osigurava stalni nadzor sigurnosti hrane, može igrati važnu ulogu u prevenciji potencijalnih rizika za zdravlje građana.
- (16) Mjere koje su usvojile države članice i Zajednica, a koje uređuju pitanja hrane i hrane za životinje, trebale bi se općenito temeljiti na analizi rizika, osim kada to nije primjereno okolnostima ili naravi same mjere. Pristupanje analizi rizika prije usvajanja tih mjera trebalo bi omogućiti izbjegavanje neopravdanih prepreka za slobodno kretanje hrane.
- (17) Tamo gdje je propis o hrani usmjeren na smanjivanje, uklanjanje ili sprečavanje rizika za zdravlje, tri međusobno povezane komponente analize rizika — procjena rizika, upravljanje rizikom i obavješćivanje o riziku — osiguravaju sustavnu metodologiju za određivanje učinkovitih, proporcionalnih i ciljanih mjera ili drugih radnji za zaštitu zdravlja.
- (18) Kako bi se izgradilo povjerenje u znanstvenu osnovu propisa o hrani, procjena rizika trebala bi se provesti na neovisan, objektivna i transparentan način, na temelju dostupnih znanstvenih informacija i podataka.
- (19) Priznaje se da sama znanstvena procjena rizika u nekim slučajevima ne može pružiti sve informacije na kojima se temelji odluka upravljanja rizikom, već je legitimno uzeti u obzir druge odgovarajuće čimbenike za dotični slučaj, uključujući društvene, gospodarske, običajne, etičke i čimbenike okoliša, kao i izvedivost kontrole.
- (20) Na načelo predostrožnosti poziva se kako bi se osiguralo zaštitu zdravlja u Zajednici, no to može ograničiti slobodno kretanje hrane i hrane za životinje. Stoga je potrebno usvojiti jedinstvenu osnovu u čitavoj Zajednici za primjenu ovog načela.
- (21) U posebnim okolnostima u kojima postoji rizik za život ili zdravlje ljudi, ali ustraje znanstvena nesigurnost, načelo predostrožnosti predstavlja mehanizam određivanja mjera upravljanja rizikom ili drugih radnji koje osiguravaju visoku razinu zaštite zdravlja za koje se Zajednica opredijelila.
- (22) Sigurnost hrane i zaštita interesa potrošača od sve je većeg općeg interesa za širu javnost, nevladine organizacije, stručna udruženja, međunarodne trgovinske partnere i trgovinske organizacije. Potrebno je pobrinuti se za sigurnost povjerenja potrošača i trgovinskih partnera pomoću otvorenog i prozirnog razvoja propisa o hrani te tako što će javne službe poduzeti odgovarajuće korake kako bi obavijestile javnost u slučaju opravdane sumnje na to da neka hrana predstavlja rizik za zdravlje.

- (23) Sigurnost i povjerenje potrošača unutar Zajednice i u trećim zemljama od najveće su važnosti. Zajednica je veliki svjetski trgovac hranom i hranom za životinje i kao takva je zaključila međunarodne sporazume o trgovini, te na ovaj način pridonosi razvoju međunarodnih standarda koji podupiru propise o hrani i podržava načelo slobodne trgovine zdravstveno ispravne hrane za životinje i zdravstveno ispravne i zdrave hrane na nediskriminirajući način, slijedeći pravednu i etičku trgovinsku praksu.
- (24) Potrebno je osigurati da su hrana i hrana za životinje koja se izvozi ili ponovo izvozi iz Zajednice u skladu sa pravom Zajednice i zahtjevima koje utvrđuje zemlja uvoznica. U suprotnom, hrana i hrana za životinje se mogu izvoziti ili ponovo izvoziti ako je zemlja uvoznica na to izričito pristala. Međutim, potrebno je osigurati da se, čak i tamo gdje postoji suglasnost zemlje uvoznice, hrana koja je štetna za zdravlje ili zdravstveno neispravna hrana za životinje ne izvozi ili ponovo izvozi.
- (25) Potrebno je utvrditi opća pravila za trgovinu hranom i hranom za životinje i ciljeve i načela za doprinos Zajednici u razvoju međunarodnih standarda i trgovinskih sporazuma.
- (26) Neke su države članice usvojile horizontalno zakonodavstvo za sigurnost hrane koje uvodi opću obvezu gospodarskim subjektima da na tržište stavljaju samo zdravstveno ispravnu hranu. Međutim, različite države članice primjenjuju različite temeljne kriterije za utvrđivanje je li hrana zdravstveno ispravna. Ti različiti pristupi i nedostatak horizontalnog zakonodavstva u drugim državama članicama mogu stvoriti prepreke u trgovini hranom. Jednako tako, prepreke mogu nastati i u trgovini hranom za životinje.
- (27) Stoga je potrebno utvrditi opće uvjete da se na tržište stavlja samo zdravstveno ispravna hrana i hrana za životinje kako bi se omogućilo učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta tih proizvoda.
- (28) Iskustvo je pokazalo da se funkcioniranje unutarnjega tržišta hranom i hranom za životinje može ugroziti ako se hrani i hrani za životinje ne može ući u trag. Stoga je potrebno da subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje uspostave sveobuhvatan sustav sljedivosti kako bi mogli ciljano i precizno povući hranu s tržišta, odnosno informirati potrošače i nadzorne službenike da se na taj način izbjegne mogućnost nepotrebnih smetnji ako se pojave problemi u vezi sa sigurnošću hrane.
- (29) Potrebno je osigurati da subjekti u poslovanju s hranom ili hranom za životinje, uključujući i uvoznika, mogu identificirati barem poduzeće koje ih je opskrbljivalo hranom, hranom za životinje, životinjom ili tvari koja se ugrađuje u hranu ili hranu za životinje kako bi se, na zahtjev, sljedivost osigurala u svim fazama.
- (30) Subjekti u poslovanju s hranom mogu najprikladnije razviti siguran sustav opskrbe hranom i osigurati da je hrana koju isporučuju sigurna; oni snose primarnu pravnu odgovornost za osiguranje sigurnosti hrane. Iako ovo načelo postoji u nekim državama članicama i nekim područjima propisa o hrani, u drugim područjima ovo ili nije izričito navedeno ili odgovornost preuzima nadležno tijelo države članice kroz nadzorne radnje koje provodi. Ovakve nejednakosti mogu ograničavati trgovinu i narušavati tržišno natjecanje između subjekata u poslovanju s hranom u različitim državama članicama.
- (31) Slični bi se zahtjevi trebali primjenjivati i na subjekte u poslovanju hranom za životinje.
- (32) Znanstvena i tehnička osnova zakonodavstva Zajednice u pogledu sigurnosti hrane i hrane za životinje trebala bi pridonositi ostvarivanju visoke razine zaštite zdravlja unutar Zajednice. Zajednici bi trebala biti dostupna visokokvalitetna, neovisna i učinkovita znanstvena i tehnička podrška.
- (33) Znanstvena i tehnička pitanja u vezi sa sigurnošću hrane i hrane za životinje postaju sve važnija i složenija. Osnivanje Europske agencije za sigurnost hrane, dalje u tekstu: „Agencija”, trebalo bi učvrstiti postojeći sustav znanstvene i tehničke podrške koji više nije u mogućnosti odgovarati na povećane zahtjeve koji se pred njega postavljaju.
- (34) U skladu s općim načelima propisa o hrani, Agencija bi trebala zauzeti mjesto neovisne i znanstvene referentne točke u procjeni rizika i pritom pomoći u osiguranju neometanog funkcioniranja unutarnjega tržišta. Od Agencije se može zatražiti da izda mišljenja o spornim znanstvenim pitanjima kako bi na taj način omogućila institucijama Zajednice i država članica da donesu kvalificirane odluke upravljanja rizikom koje su nužne za osiguravanje sigurnosti hrane i hrane za životinje kako bi se pritom izbjeglo cijepanje unutarnjega tržišta neopravdanim ili nepotrebnim ograničenjem slobodnog kretanja hrane i hrane za životinje.
- (35) Agencija bi trebala predstavljati neovisan znanstveni izvor savjeta, informacija i obavješćivanja o riziku koji pridonosi povjerenju potrošača; međutim, da bi se promicala povezanost procjene rizika, upravljanja rizikom i obavješćivanja o riziku, trebalo bi ojačati vezu između osoba koje procjenjuju rizik i osoba koje upravljaju rizikom.

- (36) Agencija bi trebala dati sveobuhvatno, neovisno znanstveno mišljenje o sigurnosti i drugim aspektima zdrave hrane i lancima opskrbe hranom, što podrazumijeva široki raspon nadležnosti Agencije. Nadležnosti uključuju pitanja koja imaju izravni ili neizravni utjecaj na sigurnost lanaca proizvodnje, prerade i distribucije hrane i hrane za životinje, zdravlje i dobrobit životinja i zdravlje biljaka. Međutim, potrebno je osigurati da se Agencija usredotoči na sigurnost hrane pa njezino djelovanje u vezi sa zdravljem životinja, dobrobiti životinja i zdravljem biljaka, koje nije povezano sa sigurnošću lanca proizvodnje, prerade i distribucije hrane, trebalo bi ograničiti na davanje znanstvenih mišljenja. Misija bi Agencije trebala nadalje pokrivati znanstveno savjetovanje i znanstvenu i tehničku pomoć u pitanju prehrane ljudi u pogledu zakonodavstva Zajednice i pomoći Komisiji na njezin zahtjev u području informiranja o zdravstvenim programima Zajednice.
- (37) Budući da neki proizvodi koji su odobreni prema propisima o hrani poput pesticida i dodataka hrani za životinje mogu predstavljati rizik za okoliš ili za sigurnost radnika, Agencija bi trebala procijeniti aspekte zaštite okoliša i radnika, u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom.
- (38) Kako bi se izbjegla dvostruka znanstvena ocjena i pripadajuća znanstvena mišljenja o genetski modificiranim organizmima (GMO), Agencija bi također trebala izdati znanstvena mišljenja o proizvodima koji nisu hrana ili hrana za životinje u vezi s GMO-om kako je određeno Direktivom 2001/18/EZ⁽¹⁾ i ne dovodeći u pitanje njome utvrđene postupke.
- (39) Agencija bi trebala doprinositi Zajednici i državama članicama u znanstvenim pitanjima pri izradi i uvođenju međunarodnih standarda sigurnosti hrane i trgovinskih sporazuma.
- (40) Prijeko je potrebno da institucije Zajednice, šira javnost i zainteresirane stranke imaju povjerenja u Agenciju. Zbog toga je važno osigurati njezinu neovisnost, visoku znanstvenu kakvoću, transparentnost i učinkovitost. Prijeko je potrebna suradnja s državama članicama.
- (41) U tu bi svrhu trebalo imenovati Upravni odbor na način koji jamči najviši standard nadležnosti, široki raspon odgovarajuće stručnosti, na primjer u upravljanju ili javnoj upravi i najširu moguću geografsku distribuciju unutar Zajednice. Prethodno navedeno bi se trebalo olakšati sustavom rotacije članova Upravnog odbora koji potječu iz različitih država tako da se nijedno mjesto ne rezervira za državljane neke određene države članice.
- (42) Agencija bi trebala raspolagati svim sredstvima koja su joj potrebna za obavljanje svoje uloge.
- (43) Upravni bi odbor trebao imati potrebne ovlasti za donošenje proračuna, provjeru njegove provedbe, sastavljanje internih pravila, usvajanje financijskih propisa, imenovanje članova Znanstvenog odbora i znanstvenih panela i imenovanje ravnatelja.
- (44) Kako bi bila učinkovita, Agencija bi trebala blisko surađivati s nadležnim tijelima država članica. Savjetodavno vijeće se osniva kako bi savjetovalo ravnatelja, služilo kao mehanizam razmjene informacija i osiguravalo blisku suradnju, posebno u pogledu sustava širenja mreže. Suradnja i primjerena razmjena informacija bi trebale umanjiti potencijalno razilaženje u znanstvenim mišljenjima.
- (45) Agencija bi trebala preuzeti ulogu znanstvenih odbora pridruženih Komisiji u izdavanju znanstvenih mišljenja iz svoje nadležnosti. Potrebno je preustrojiti ove odbore kako bi osigurali veću znanstvenu dosljednost u vezi s lancem proizvodnje, prerade i distribucije hrane i kako bi im se omogućio učinkovitiji rad. Radi toga bi se u okviru Agencije u svrhu izdavanja ovih mišljenja trebalo uspostaviti Znanstveni odbor i stalne znanstvene panele.
- (46) Kako bi se zajamčila neovisnost, članovi Znanstvenog vijeća i panela trebali bi biti neovisni znanstvenici koji se zapošljavaju na temelju javnog natječaja.
- (47) Uloga Agencije kao neovisne znanstvene referentne točke znači da njezino znanstveno mišljenje može zatražiti ne samo Komisija, već i Europski parlament i države članice. Kako bi osigurala savladivost i dosljednost postupka znanstvenog mišljenja, Agencija bi trebala moći odbiti ili izmijeniti zahtjev, ako je to opravdano na temelju prethodno utvrđenih kriterija. Također se poduzimaju koraci kako bi se izbjeglo neslaganje znanstvenih mišljenja, a u slučaju neslaganja znanstvenih mišljenja različitih znanstvenih tijela trebalo bi utvrditi postupke za razrješavanje neslaganja koji daju upraviteljima rizikom transparentnu osnovu znanstvenih informacija.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom ispuštanju genetski modificiranih organizama u okoliš i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106, 17.4.2001., str. 1.).

- (48) Agencija bi trebala moći izraditi znanstvene studije potrebne za obavljanje svojih zadaća, a pritom obratiti pažnju na sprečavanje udvostručavanja posla pomoću veza uspostavljenih s Komisijom i državama članicama. To bi se trebalo raditi na otvoren i transparentan način, pri čemu Agencija treba uzeti u obzir postojeće iskustvo i strukture Zajednice.
- (49) Nedostatak učinkovitog sustava prikupljanja i analize podataka o lancu proizvodnje, prerade i distribucije hrane na razini Zajednice smatra se najvećim nedostatkom. Stoga bi trebalo uspostaviti sustav prikupljanja i analize odgovarajućih podataka u području iz djelokruga Agencije u obliku mreže koju koordinira Agencija. Prethodno je potrebno ustanoviti stanje postojeće mreže prikupljanja podataka u Zajednici iz područja djelokruga Agencije.
- (50) Napredna identifikacija rizika u nastajanju može dugoročno biti najvažniji instrument prevencije koji je na raspolaganju državama članicama i Zajednici u provođenju njihove politike. Stoga bi Agencija trebala imati ulogu predviđanja na temelju prikupljenih podataka i ocjenjivanja rizika koji nastaju s ciljem njihove prevencije te biti na oprezu.
- (51) Osnivanje Agencije omogućava državama članicama veće uključivanje u znanstveni postupak. Stoga bi u tu svrhu trebala postojati tijesna suradnja između Agencije i država članica. Agencija bi posebno trebala moći povjeriti neke zadatke organizacijama u državama članicama.
- (52) Potrebno je osigurati uravnoteženost između potrebe za uključivanjem državnih organizacija u provođenje zadaća Agencije i potrebe da se takve zadaće provedu u skladu s kriterijima utvrđenima za te zadaće s ciljem cjelokupne dosljednosti. Postojeći postupci raspodjele znanstvenih zadaća državama članicama trebali bi se preispitati unutar godine dana, posebno što se tiče procjene predmeta odobrenja pojedinih tvari, proizvoda i postupaka iz industrije, s obzirom na osnivanje Agencije i novih usluga koje pruža, kako bi postupci ocjenjivanja ostali barem jednako strogi kao i prije.
- (53) Komisija ostaje u potpunosti nadležna za obavješćivanje o mjerama upravljanja rizikom. Odgovarajuće bi se informacije trebale razmjenjivati između Agencije i Komisije. Tijesna suradnja između Agencije, Komisije i države članice također je nužna kako bi se osigurala povezanost globalnog procesa obavješćivanja.
- (54) Neovisnost Agencije i njena uloga u obavješćivanju javnosti znači da bi trebala moći samostalno obavješćivati u područjima unutar svoje nadležnosti, sa svrhom pružanja objektivnih, pouzdanih i lako razumljivih informacija.
- (55) Odgovarajuća suradnja s državama članicama i ostalim zainteresiranim stranama nužna je na području kampanja informiranja javnosti kako bi se u obzir uzeli svi regionalni parametri i svaki suodnos sa zdravstvenom politikom.
- (56) Uz svoja operativna načela temeljena na neovisnosti i transparentnosti, Agencija bi trebala biti organizacija otvorena za kontakte s potrošačima i ostalim zainteresiranim stranama.
- (57) Sredstva za rad Agencije trebala bi se osigurati iz općeg proračuna Europske unije. Međutim, s obzirom na dosadašnje iskustvo, posebno s obzirom na obradu predmeta odobranja iz industrije, trebalo bi razmotriti uvođenje naknada unutar tri godine od stupanja na snagu ove Uredbe. Postupak izrade proračuna Zajednice ostaje u primjeni za sve subvencije koje se naplaćuju iz općeg proračuna Europske zajednice. Revizorski bi sud trebao provesti reviziju računa.
- (58) Potrebno je dozvoliti sudjelovanje europskih država koje nisu članice Unije, a potpisale su ugovore koji ih obvezuju na prenošenje i provedbu prava Zajednice u područje obuhvaćeno ovom Uredbom.
- (59) Sustav brzog uzbunjivanja već postoji u okviru Direktive Vijeća 92/59/EEZ od 29. lipnja 1992. o općoj sigurnosti proizvoda ⁽¹⁾. Opseg postojećeg sustava uključuje hranu i industrijske proizvode, ali ne i hranu za životinje. Krize hrane u posljednje su vrijeme ukazale na potrebu uspostavljanja naprednog i proširenog sustava brzog uzbunjivanja koji obuhvaća hranu i hranu za životinje. Ovim izmijenjenim sustavom trebala bi upravljati Komisija i kao članove uključiti države članice, Komisiju i Agenciju. Sustav ne bi trebao obuhvaćati postupak Zajednice za ranu razmjenu informacija u slučaju radiološke opasnosti, kako je određeno u Odluci Vijeća 87/600/Euratom ⁽²⁾.
- (60) Nedavni incidenti u vezi sa sigurnošću hrane ukazali su na potrebu uspostavljanja odgovarajućih mjera u slučaju kriznog stanja koje bi osigurala da sva hrana, bez obzira na vrstu i podrijetlo, kao i sva hrana za životinje, podliježe istim mjerama u slučaju ozbiljnog rizika za zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš. Takav bi sveobuhvatan pristup žurnim mjerama za sigurnost hrane trebao omogućiti poduzimanje učinkovitih radnji i izbjegavanje umjetne suprotnosti u tretmanu ozbiljnog rizika u vezi s hranom ili hranom za životinje.

⁽¹⁾ SL L 228, 11.8.1992., str. 24.

⁽²⁾ SL L 371, 30.12.1987., str. 76.

- (61) Nedavne krize hrane ukazale su na prednosti koje dobro prilagođeni, brzi postupci za rješavanje krize predstavljaju Komisiji. Ovi bi organizacijski postupci trebali omogućiti poboljšanje koordinacije nastojanja i pronalaženje najučinkovitijih rješenja na temelju najboljih znanstvenih informacija. Stoga bi prerađeni postupci trebali uzeti u obzir ovlasti Agencije i prihvatiti znanstvenu i tehničku potporu u obliku savjeta u slučaju krize hrane.
- (62) Kako bi se osigurao učinkovitiji i sveobuhvatni pristup prehrambenom lancu, trebalo bi osnovati Odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja kao zamjenu za Stalni veterinarski odbor, Stalni odbor za hranu i Stalni odbor za hranu za životinje. U skladu s tim, trebalo bi staviti izvan snage Odluke Vijeća 68/361/EEZ⁽¹⁾, 69/414/EEZ⁽²⁾ i 70/372/EEZ⁽³⁾. Iz istog razloga, Odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja bi trebao zamijeniti Stalni odbor za biljno zdravstvo u području svoje nadležnosti (za Direktive 76/895/EEZ⁽⁴⁾, 86/362/EEZ⁽⁵⁾, 86/363/EEZ⁽⁶⁾, 90/642/EEZ⁽⁷⁾ i 91/414/EEZ⁽⁸⁾) u sredstvima za zaštitu bilja i utvrđivanju dopuštene razine ostataka.
- (63) Mjere potrebne za provedbu ove Uredbe trebalo bi usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽⁹⁾.
- (64) Subjekti u poslovanju s hranom trebaju imati dovoljno vremena kako bi se prilagodili pojedinim zahtjevima utvrđenima ovom Uredbom te da Europska agencija za sigurnost hrane može započeti sa svojim djelovanjem 1. siječnja 2002.
- (65) Važno je razlikovati misiju Agencije od misije Europske agencije za ocjenu lijekova (EMA), uspostavljenu Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2309/93⁽¹⁰⁾. Zbog toga je potrebno ustanoviti da ova Uredba ne dovodi u pitanje nadležnost EMA-e koju joj je dodijelilo zakonodavstvo Zajednice, uključujući ovlasti koje joj daje Uredba Vijeća (EEZ) br. 2377/90 od 26. lipnja 1990. o utvrđivanju postupka Zajednice za određivanje najviših dopuštenih količina rezidua veterinarsko-medicinskih proizvoda u hrani životinjskog podrijetla⁽¹¹⁾.
- (66) Za postizanje temeljnih ciljeva ove Uredbe potrebno je i prikladno uskladiti pojmove, načela i postupke kako bi tvorili zajedničku osnovu zakona o hrani u Zajednici, te osnovati Europsku agenciju za sigurnost hrane. U skladu s načelom proporcionalnosti kako je određeno u članku 5. Ugovora, ova Uredba ne prelazi okvire onog što je potrebno za ostvarenje njezinih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Cilj i područje primjene

1. Ovom se Uredbom predviđa osnova za osiguranje visoke razine zaštite zdravlja ljudi i interesa potrošača u vezi s hranom, posebno uzimajući u obzir razlike u opskrbi hranom, uključujući tradicionalne proizvode, te pritom osiguravajući učinkovito funkcioniranje unutarnjega tržišta. Njome se uspostavljaju

osnovna načela i zadaće, sredstva za stvaranje jake znanstvene osnove, učinkoviti organizacijski mehanizmi i postupci koji podupiru donošenje odluka u vezi sa zdravstvenom ispravnošću hrane i hrane za životinje.

2. U smislu stavka 1., ovom se Uredbom utvrđuju opća načela kojima se uređuje hrana i hrana za životinje općenito, a posebno sigurnost hrane i hrane za životinje na razini Zajednice i na državnoj razini.

Njome se osniva Europska agencija za sigurnost hrane.

Ona utvrđuje postupke za pitanja s izravnim ili neizravnim utjecajem na sigurnost hrane i hrane za životinje.

⁽¹⁾ SL L 255, 18.10.1968., str. 23.

⁽²⁾ SL L 291, 19.11.1969., str. 9.

⁽³⁾ SL L 170, 3.8.1970., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 340, 9.12.1976., str. 26. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2000/57/EZ (SL L 244, 29.9.2000., str. 76.).

⁽⁵⁾ SL L 221, 7.8.1986., str. 37. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2001/57/EZ (SL L 208, 1.8.2001., str. 36.).

⁽⁶⁾ SL L 221, 7.8.1986., str. 43. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2001/57/EZ.

⁽⁷⁾ SL L 350, 14.12.1990., str. 71. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2001/57/EZ.

⁽⁸⁾ SL L 230, 19.8.1991., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2001/49/EZ (SL L 176, 29.6.2001., str. 61.).

⁽⁹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽¹⁰⁾ SL L 214, 24.8.1993., str. 1. Uredba izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 649/98 (SL L 88, 24.3.1998., str. 7.).

⁽¹¹⁾ SL L 224, 18.8.1990., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1553/2001 (SL L 205, 31.7.2001., str. 16.).

3. Ova se Uredba primjenjuje na sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane i hrane za životinje. Ne primjenjuje se na primarnu proizvodnju u domaćinstvima za osobnu uporabu ili za pripremu u domaćinstvu, postupanje s hranom ili njeno skladištenje za osobnu potrošnju.

Članak 2.

Definicija „hrane”

Za potrebe ove Uredbe, „hrana” (ili „prehrambeni proizvod”) je svaka tvar ili proizvod, prerađen, djelomično prerađen ili neprerađen, a namijenjen je prehrani ljudi ili se može očekivati da će ga ljudi konzumirati. „Hrana” uključuje piće, žvakaću gumu i svaku drugu tvar, uključujući vodu koja se namjerno ugrađuje u hranu tijekom njezine proizvodnje, pripreme ili prerade. Pojam hrane uključuje i vodu nakon točke sukladnosti određene u članku 6. Direktive 98/83/EZ i ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz direktiva 80/778/EEZ i 98/83/EZ.

„Hrana” ne uključuje:

- (a) hranu za životinje;
- (b) žive životinje, osim ako su pripremljene za stavljanje na tržište za prehranu ljudi;
- (c) biljke prije ubiranja;
- (d) lijekove u smislu Direktive Vijeća 65/65/EEZ⁽¹⁾ i 92/73/EEZ⁽²⁾;
- (e) kozmetičke proizvode u smislu Direktive Vijeća 76/768/EEZ⁽³⁾;
- (f) duhan i duhanske proizvode u smislu Direktive Vijeća 89/622/EEZ⁽⁴⁾;
- (g) narkotike ili psihotropne tvari u smislu Jedinствене конвенције Уједињених народа о наркотичима из 1961. и Конвенције Уједињених народа о психотропним tvarima из 1971.;
- (h) ostatke i загађиваче.

Članak 3.

Ostale definicije

U smislu ove Uredbe:

- 1. „propisi o hrani” znači zakoni i drugi propisi koji uređuju pitanje hrane općenito te posebno sigurnost hrane, bilo na razini Zajednice ili na nacionalnoj razini; obuhvaća sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane, kao i hrane za životinje koja se proizvodi ili kojom se hrane životinje za proizvodnju hrane;

⁽¹⁾ SL 22, 9.2.1965., str. 369. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 93/39/EEZ (SL L 214, 24.8.1993., str. 22.).

⁽²⁾ SL L 297, 13.10.1992., str. 8.

⁽³⁾ SL L 262, 27.9.1976., str. 169. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2000/41/EZ (SL L 145, 20.6.2000., str. 25.).

⁽⁴⁾ SL L 359, 8.12.1989., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 92/41/EEZ (SL L 158, 11.6.1992., str. 30.).

- 2. „poduzeće za poslovanje s hranom” znači bilo koje poduzeće, bez obzira na to ostvaruje li dobit ili ne i je li javno ili privatno, u sklopu kojeg se izvršavaju poslovi vezani za bilo koju fazu proizvodnje, prerade i distribucije hrane;
- 3. „subjekt u poslovanju s hranom” znači fizička ili pravna osoba odgovorna za osiguranje ispunjavanja zahtjeva propisa o hrani unutar poduzeća za poslovanje s hranom koji ona nadzire;
- 4. „hrana za životinje” znači svaka tvar ili proizvod, uključujući i dodatke hrani za životinje, prerađen, djelomično prerađen ili neprerađen, a namijenjen je hranidbi životinja;
- 5. „poduzeće za poslovanje s hranom za životinje” znači bilo koje poduzeće, bez obzira na to ostvaruje li dobit ili ne i je li javno ili privatno, u okviru kojega se izvršavaju poslovi proizvodnje, izrade, prerade, skladištenja, prijevoza i distribucije hrane za životinje, uključujući proizvodnju, preradu i skladištenje hrane za životinje na vlastitom gospodarstvu;
- 6. „subjekt u poslovanju s hranom za životinje” znači fizička ili pravna osoba odgovorna za osiguranje ispunjavanje zahtjeva zakona o hrani unutar poduzeća za poslovanje s hranom za životinje koji ona nadzire;
- 7. „maloprodaja” znači postupanje s hranom i/ili njezina prerada i njeno skladištenje na mjestu prodaje ili isporuke krajnjem potrošaču, a uključuje distribucijske terminale, opskrbu pripremljenom hranom, tvorničke kantine, opskrbu hranom u institucijama, restorane i slične objekte u kojima se poslužuje hrana, prodavaonice, supermarketi i veleprodajne trgovine;
- 8. „stavljanje na tržište” znači držanje hrane ili hrane za životinje s ciljem prodaje, uključujući ponudu za prodaju ili svaki drugi oblik prijenosa, bez obzira na to je li besplatan ili nije, te prodaju, distribuciju i druge oblike prijenosa kao takve;
- 9. „rizik” znači funkcija vjerojatnosti štetnog učinka na zdravlje i težina tog učinka, koji je posljedica opasnosti;
- 10. „analiza rizika” znači postupak koji se sastoji od tri međusobno povezane komponente: procjene rizika, upravljanja rizikom i obavješćivanja o riziku;
- 11. „procjena rizika” znači znanstveno utemeljen postupak koji se sastoji od četiri koraka: identifikacije opasnosti, karakterizacije opasnosti, procjene izloženosti i karakterizacije rizika;
- 12. „upravljanje rizikom” znači proces, odvojen od procjene rizika, koji procjenjuje mogućnosti postupanja u suradnji sa zainteresiranim sudionicima, uzimajući u obzir procjenu rizika i druge odgovarajuće čimbenike, a ako je potrebno i proces odabiranja odgovarajućih preventivskih i kontrolnih mjera;

13. „obavješćivanje o riziku” znači interaktivna razmjena informacija i mišljenja tijekom procesa analize rizika o opasnostima i rizicima, s rizikom povezanim čimbenicima i predodžbama o riziku, između procjenitelja rizika, upravljača rizikom, potrošača, proizvođača hrane i hrane za životinje, akademske zajednice i drugih zainteresiranih strana, uključujući tumačenje nalaza procjene rizika i osnovu za donošenje odluka pri upravljanju rizikom;
14. „opasnost” znači biološki, kemijski ili fizički agens u hrani ili hrani za životinje ili stanje hrane ili hrane za životinje s mogućnošću štetnog djelovanja na zdravlje;
15. „sljedivost” znači mogućnost ulaženja u trag hrani, hrani za životinje, životinji za proizvodnju hrane ili tvari koja je namijenjena ugrađivanju ili se očekuje da će se ugraditi u hranu ili hranu za životinje, kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije;
16. „faze proizvodnje, prerade i distribucije” znači svaka faza, uključujući uvoz, počevši od primarne proizvodnje hrane i zaključno s njezinim skladištenjem, prijevozom, prodajom ili opskrbom krajnjega potrošača, te gdje je to primjenjivo, uvoz, proizvodnju, izradu, skladištenje, prijevoz, distribuciju, prodaju i opskrbu hranom za životinje;
17. „primarna proizvodnja” znači proizvodnja, obrađivanje ili uzgoj primarnih proizvoda, uključujući žetvu, berbu ili pobiranje plodova, mužnju i uzgoj životinja prije klanja. To uključuje i lov i ribolov i sakupljanje divljih plodova i biljaka;
18. „krajnji potrošač” znači krajnji potrošač hrane koji tu hranu ne koristi niti u jednoj fazi poslovanja s hranom.

POGLAVLJE II.

OPĆI PROPISI O HRANI

Članak 4.

Područje primjene

1. Ovo se poglavlje odnosi na sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane i hrane za životinje i na hranu za životinje koja se proizvodi ili se njome hrane životinje za proizvodnju hrane.
2. Načela utvrđena u člancima 5. do 10. tvore opći okvir horizontalne prirode kojeg se valja pridržavati prilikom poduzimanja mjera.
3. Postojeća načela i postupci propisa o hrani prilagođavaju se u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do 1. siječnja 2007. radi usklađivanja s člancima 5. do 10.
4. Do tada, odstupajući od stavka 2., postojeće se zakonodavstvo provodi u skladu s načelima utvrđenima u člancima 5. do 10.

ODJELJAK 1.

OPĆA NAČELA PROPISA O HRANI

Članak 5.

Opći ciljevi

1. Propisi o hrani ostvaruju jedan ili više općih ciljeva visoke razine zaštite života i zdravlja ljudi i zaštite interesa potrošača,

uključujući pravednu praksu u trgovini hranom, uzimajući u obzir, tamo gdje je to moguće, zaštitu zdravlja i dobrobit životinja, zdravlje biljaka i okoliš.

2. Cilj propisa o hrani jest postići slobodno kretanje hrane i hrane za životinje u Zajednici, proizvedene i stavljene na tržište u skladu s općim načelima i zahtjevima iz ovog poglavlja.

3. Tamo gdje postoje međunarodni standardi ili je njihovo dovršenje neminovno, potrebno ih je uzeti u obzir prilikom razvoja i prilagodbe propisa o hrani, osim u slučaju gdje bi takvi standardi ili njihovi dijelovi bili neučinkoviti ili neprikladni za ispunjavanje legitimnih ciljeva propisa o hrani, ili gdje je znanstveno opravdano, ili gdje bi doveli do različitih razina zaštite od one koja je određena kao primjerena u Zajednici.

Članak 6.

Analiza rizika

1. Kako bi se postigao opći cilj visoke razine zaštite života i zdravlja ljudi, propisi o hrani temelje se na analizi rizika, osim kada to nije primjereno okolnostima ili prirodi mjere.

2. Procjena rizika se temelji na dostupnim znanstvenim dokazima i obavlja se na neovisan, objektivan i transparentan način.

3. Upravljanje rizikom uzima u obzir rezultate procjene rizika, a posebno mišljenja Agencije iz članka 22., druge čimbenike od važnosti za dotični predmet i načelo predostrožnosti, ako postoje uvjeti utvrđeni u članku 7. stavku 1., kako bi se postigli opći ciljevi propisa o hrani utvrđeni u članku 5.

Članak 7.

Načelo predostrožnosti

1. U posebnim se okolnostima, gdje na temelju dostupnih informacija postoji mogućnost štetnog djelovanja na zdravlje, ali ustraje znanstvena nesigurnost, mogu poduzeti privremene mjere upravljanja rizikom nužne za osiguranje visoke razine zaštite zdravlja koju je Zajednica odabrala, do pribavljanja daljnjih znanstvenih informacija potrebnih za opsežniju procjenu rizika.

2. Mjere usvojene na temelju stavka 1. primjerene su i ne ograničuju trgovinu više nego što je to potrebno kako bi se postigla visoka razina zaštite zdravlja koju je Zajednica odabrala, vodeći pritom računa o njihovoj tehničkoj i ekonomskoj isplativosti i ostalim legitimnim čimbenicima u dotičnom predmetu. Mjere se preispituju u primjerenom roku, ovisno o prirodi utvrđenoga rizika za život i zdravlje i vrsti znanstvenih informacija potrebnih za razjašnjavanje znanstvene nesigurnosti, kao i za provođenje sveobuhvatne procjene rizika.

Članak 8.

Zaštita interesa potrošača

1. Cilj je propisa o hrani zaštititi interese potrošača te im pružiti osnovu na kojoj će moći donijeti mjerodavne odluke u vezi hrane koju konzumiraju. Cilj je prevencija:

- (a) prijevara ili zavaravajućih postupaka;
- (b) patvorenja hrane; i
- (c) svih drugih postupaka koji mogu potrošača dovesti u zabludu.

ODJELJAK 2.

NAČELO TRANSPARENTNOSTI

Članak 9.

Javne konzultacije

Trebaju se održati otvorene i transparentne javne konzultacije, neposredno ili preko predstavničkih tijela, tijekom pripreme, ocjenjivanja i revizije propisa o hrani, osim kada to hitnost predmeta ne dopušta.

Članak 10.

Javne informacije

Ne dovodeći u pitanje odredbe Zajednice i nacionalnog prava primjenjive na pristup dokumentima, ako postoji opravdana

sumnja da hrana ili hrana za životinje može predstavljati rizik za zdravlje ljudi ili životinja, tada, ovisno o prirodi, ozbiljnosti i mjeri toga rizika, javne službe poduzimaju odgovarajuće korake kako bi obavijestile širu javnost o prirodi rizika za zdravlje i odredile u najvećoj mogućoj mjeri hranu ili hranu za životinje, ili vrstu hrane ili hrane za životinje, rizik koji predstavlja i mjere koje se poduzimaju ili će se poduzeti za sprečavanje, smanjivanje ili uklanjanje toga rizika.

ODJELJAK 3.

OPĆE OBVEZE TRGOVINE HRANOM

Članak 11.

Hrana i hrana za životinje koja se uvozi u Zajednicu

Hrana i hrana za životinje koja se uvozi u Zajednicu za stavljanje na tržište unutar Zajednice udovoljava odgovarajućim zahtjevima propisa o hrani ili uvjetima koje Zajednica barem priznaje ekvivalentnima zakonu ili, ako postoji posebni ugovor između Zajednice i države izvoznice, zahtjevima koji su sadržani u tom ugovoru.

Članak 12.

Hrana i hrana za životinje koja se izvozi iz Zajednice

1. Hrana i hrana za životinje koja se izvozi ili ponovo izvozi iz Zajednice za stavljanje na tržište treće zemlje udovoljava odgovarajućim zahtjevima propisa o hrani, osim ako službe zemlje uvoznice ne zahtijevaju drukčije ili je drukčije propisano zakonima, propisima, standardima, poslovnom praksom i drugim pravnim i upravnim postupcima koji mogu biti na snazi u zemlji uvoznici.

U drugim okolnostima, osim u slučaju kad je hrana štetna za zdravlje ili je hrana za životinje zdravstveno neispravna, hrana i hrana za životinje se mogu izvoziti ili ponovo izvoziti ako su nadležne službe zemlje uvoznice na to izričito pristale, nakon što su u potpunosti informirane o razlozima i okolnostima zbog kojih se dotična hrana i hrana za životinje ne može staviti na tržište u Zajednici.

2. Ako se primjenjuju odredbe bilateralnog ugovora koji su sklopile Zajednica ili jedna od njezinih država članica s trećom zemljom, hrana i hrana za životinje koja se izvozi iz Zajednice ili države članice u treću zemlju je u skladu s odredbama tog ugovora.

Članak 13.

Međunarodni standardi

Ne dovodeći u pitanje njihova prava i obveze, Zajednica i države članice:

- (a) pridonose razvoju međunarodnih tehničkih standarda za hranu i hranu za životinje te higijenskih i fitosanitarnih standarda;
- (b) promiču koordinaciju poslova standarda kvalitete za hranu i hranu za životinje koje poduzimaju međunarodne vladine i nevladine organizacije;
- (c) pridonose, tamo gdje je to potrebno i odgovarajuće, razvoju sporazuma za priznavanje ekvivalentnosti specifičnih mjera u vezi s hranom i hranom za životinje;
- (d) obraćaju posebnu pažnju na posebne razvojne, financijske i trgovinske potrebe zemalja u razvoju kako bi osigurale da međunarodni standardi ne stvore nepotrebne prepreke izvozu iz zemalja u razvoju;
- (e) promiču dosljednost između međunarodnih tehničkih standarda i propisa o hrani, pritom osiguravajući da se ne umanjí visoka razina zaštite koju je usvojila Zajednica.

ODJELJAK 4.

OPĆI UVJETI PROPISA O HRANI

Članak 14.

Uvjeti za utvrđivanje sigurnosti hrane

1. Nesigurnu hranu nije dozvoljeno stavljati na tržište.
2. Hrana je nesigurna ako je:
 - (a) štetna za zdravlje;
 - (b) neprikladna za prehranu ljudi.
3. Pri odlučivanju je li neka hrana nesigurna, uzimaju se u obzir:
 - (a) normalni uvjeti u kojima potrošač rabi tu hranu i sve faze proizvodnje, prerade i distribucije; te
 - (b) informacije koje su date potrošaču, uključujući podatke na naljepnici i druge informacije dostupne potrošaču u pogledu izbjegavanja specifičnih štetnih djelovanja neke određene hrane ili kategorije hrane na zdravlje ljudi.

4. Pri odlučivanju je li neka hrana štetna za zdravlje ljudi, uzimaju se u obzir:

- (a) ne samo mogući izravni i/ili kratkoročni i/ili dugoročni učinci te hrane na zdravlje osobe koja je konzumira, nego i na buduće generacije;
- (b) mogući kumulativni toksični učinci;
- (c) posebna zdravstvena osjetljivost određene kategorije potrošača u slučaju kada je hrana namijenjena toj kategoriji potrošača.

5. Prilikom utvrđivanja je li neka hrana neprikladna za prehranu ljudi uzima se u obzir je li ta hrana neprihvatljiva za prehranu ljudi prema svojoj predviđenoj uporabi zbog njezinog zagađenja vanjskim uzročnikom ili na neki drugi način, ili zbog truljenja, kvarenja ili raspadanja.

6. Ako je nesigurna hrana dio jedne proizvodne partije, serije ili pošiljke hrane iste klase po kategoriji i opisu, smatra se da je sva hrana iz te proizvodne partije, serije ili pošiljke također zdravstveno neispravna, osim ako se detaljnom procjenom ne utvrdi da nema dokaza da je ostatak partije, serije ili pošiljke nesiguran.

7. Hrana koja je u skladu s posebnim odredbama Zajednice kojima se uređuje sigurnost hrane, smatra se sigurnom s obzirom na aspekte koji su pokriveni tim odredbama Zajednice.

8. Usklađenost hrane s određenim odredbama koje se na nju primjenjuju ne sprečava nadležna tijela u poduzimanju odgovarajućih mjera kako bi ograničila stavljanje te hrane na tržište ili zatražila njezino povlačenje s tržišta u slučaju kada postoje razlozi za sumnju u sigurnost te hrane, bez obzira na tu njezinu usklađenost.

9. U slučaju kada Zajednica ne utvrdi posebne odredbe, hrana se smatra sigurnom ako je u skladu s posebnim odredbama propisa o hrani države članice na čijem se državnom području hrana stavlja na tržište, čije su odredbe sastavljene i primjenjuju se ne dovodeći u pitanje Ugovor, a posebno njegove članke 28. i 30.

Članak 15.

Uvjeti za utvrđivanje sigurnosti hrane za životinje

1. Nesigurnu hranu za životinje nije dopušteno stavljati na tržište, niti njome hraniti životinje za proizvodnju hrane.
2. Hrana za životinje se mora smatrati nesigurnom za svoju predviđenu uporabu ako:
 - ima štetan učinak na zdravlje ljudi ili životinja,
 - čini hranu dobivenu od životinja za proizvodnju hrane nesigurnom za prehranu ljudi.

3. U slučaju kada je nesigurna hrana za životinje dio jedne proizvodne partije, serije ili pošiljke istovrsne hrane za životinje po kategoriji i opisu, smatra se da je sva hrana za životinje te proizvodne partije, serije ili pošiljke također nesigurna, osim ako se detaljnom procjenom ne utvrdi da nema dokaza da ostatak partije, serije ili pošiljke ne ispunjava zahtjeve sigurnosti hrane za životinje.

4. Hrana za životinje koja je u skladu s posebnim odredbama Zajednice kojima se uređuje sigurnost hrane za životinje smatra se sigurnom s obzirom na aspekte koji su pokriveni tim odredbama Zajednice.

5. Usklađenost hrane za životinje posebnim odredbama koje se na nju primjenjuju ne sprečava nadležna tijela da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi ograničila stavljanje te hrane za životinje na tržište ili zatražila njezino povlačenje s tržišta ako postoje razlozi za sumnju u sigurnost te hrane za životinje, bez obzira na tu njezinu usklađenost.

6. U slučaju kada Zajednica ne utvrdi posebne odredbe, hrana za životinje se smatra sigurnom ako je u skladu s posebnim odredbama propisa o hrani za životinje države članice na čijem se državnom području hrana za životinje stavlja na tržište, čije su odredbe sastavljene i primjenjuju se ne dovodeći u pitanje Ugovor, a posebno njegove članke 28. i 30.

Članak 16.

Prezentacija

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe zakona o hrani, označavanje, oglašavanje i prezentacija hrane ili hrane za životinje, uključujući njezin oblik, izgled ili pakiranje, materijale korištene za pakiranje, način na koji je dizajnirana ili okruženje u kojem je izložena, te informacije koje su o njoj dostupne putem bilo kojeg medija, ne smije potrošača dovoditi u zabludu.

Članak 17.

Obveze

1. Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije unutar poslovanja kojim upravljaju moraju osigurati da hrana ili hrana za životinje ispunjava zahtjeve propisa o hrani koji su od važnosti za njihove aktivnosti te moraju provjeriti jesu li ti zahtjevi ispunjeni.

2. Države članice izvršavaju propise o hrani, prate i provjeravaju ispunjavaju li subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje odgovarajuće zahtjeve propisa o hrani u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije.

One s tim ciljem održavaju sustav službene kontrole i drugih aktivnosti prikladan okolnostima, uključujući obavješćivanje javnosti o sigurnosti i riziku hrane i hrane za životinje,

nadzoru sigurnosti hrane i hrane za životinje i ostalim aktivnostima praćenja koje pokrivaju sve faze proizvodnje, prerade i distribucije.

Države članice također utvrđuju propise za mjere i sankcije koje se primjenjuju na povrede propisa o hrani i hrani za životinje. Mjere i sankcije su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 18.

Sljedivost

1. Sljedivost hrane, hrane za životinje, životinja za proizvodnju hrane ili svake druge tvari koja je namijenjena ugradnji ili se može očekivati da će se ugraditi u hranu ili hranu za životinje utvrđuje se u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije.

2. Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje su u mogućnosti identificirati svaku osobu koja ih je opskrbljivala hranom, hranom za životinje, životinjama za proizvodnju hrane ili svakom drugom tvari koja je namijenjena ugradnji ili se može očekivati da će se ugraditi u hranu ili hranu za životinje.

S tim ciljem, ti subjekti uspostavljaju sustave i postupke koji omogućavaju da takva informacija bude dostupna nadležnim tijelima na njihov zahtjev.

3. Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje uvode sustave i postupke za identifikaciju drugih subjekata kojima su isporučivali svoje proizvode. Ova je informacija dostupna nadležnim tijelima na njihov zahtjev.

4. Hrana ili hrana za životinje koja se stavlja na tržište ili je vjerojatno da će se staviti na tržište Zajednice odgovarajuće je označena ili na drugi način identificirana kako bi se omogućila sljedivost putem odgovarajuće dokumentacije ili drugih informacija u skladu s odgovarajućim zahtjevima određenijih odredaba.

5. Odredbe s ciljem primjene uvjeta iz ovog članka u pogledu različitih sektora mogu se usvojiti po postupku utvrđenom u članku 58. stavku 2.

Članak 19.

Obveze u pogledu hrane: subjekti u poslovanju s hranom

1. Ako subjekt u poslovanju s hranom smatra ili ima razloga vjerovati da hrana koju je uvezao, proizveo, preradio, izradio ili distribuirao ne ispunjava zahtjeve sigurnosti hrane, odmah pokreće postupak povlačenja te hrane s tržišta kada ta hrana više nije pod njegovom neposrednom kontrolom i o tome obavještava nadležna tijela. Ako je hrana već stigla do potrošača, subjekt u poslovanju s hranom učinkovito i točno obavješćuje potrošače o razlogu njezinoga povlačenja i, ako je potrebno, od potrošača traži povrat hrane kojom su već opskrbljeni kada ostale mjere nisu dovoljne za postizanje visoke razine zdravstvene zaštite.

2. Subjekt u poslovanju s hranom u maloprodaji ili distribucijskoj aktivnosti koja nema izravnog utjecaja na pakiranje, označavanje, sigurnost hrane ili na cjelovitost hrane, u granicama svoje aktivnosti pokreće postupak povlačenja s tržišta proizvoda koji ne ispunjavaju zahtjeve sigurnosti hrane i sudjeluje u doprinosu sigurnosti hrane tako što prosljeđuje odgovarajuće informacije za sljedivost hrane nadležnim tijelima, te surađuje u poduzimanju radnji zajedno s proizvođačima, prerađivačima i/ili nadležnim tijelima.

3. Subjekt u poslovanju s hranom bez odgode obavješćuje nadležna tijela ako smatra ili ima razloga vjerovati da hrana koju je stavio na tržište može biti štetna za zdravlje ljudi. Subjekti u poslovanju s hranom obavješćuju nadležna tijela o poduzetim radnjama za sprečavanje rizika za krajnjeg potrošača i ne sprečavaju niti obeshrabruju drugu osobu od suradnje s nadležnim tijelima, u skladu s nacionalnim pravom i pravnom praksom, kada to može spriječiti, smanjiti ili ukloniti rizik koji proizlazi iz hrane.

4. Subjekt u poslovanju s hranom surađuje s nadležnim tijelima u radnjama poduzetim kako bi se izbjegao ili smanjio rizik koji potječe od hrane kojom on opskrbljuje ili je opskrbljivao tržište.

Članak 20.

Obveze u pogledu životinja: subjekti u poslovanju s hranom za životinje

1. Ako subjekt u poslovanju s hranom za životinje smatra ili ima razloga vjerovati da hrana za životinje koju je uveo, proizveo, preradio ili distribuirao ne ispunjava zahtjeve sigurnosti hrane za životinje, odmah pokreće postupak povlačenja te hrane za životinje s tržišta i o tome obavješćuje nadležna tijela. U ovim okolnostima ili, u slučaju iz članka 15. stavka 3., kada proizvodna partija, serija ili pošiljka ne ispunjava zahtjeve sigurnosti hrane za životinje, ta se hrana za životinje uništava, osim ako nadležnom tijelu drukčije odgovara. Subjekt učinkovito i točno obavješćuje sve korisnike hrane za životinje o razlogu

njezinoga povlačenja i, ako je potrebno, od njih traži povrat proizvoda koje im je isporučio ako ostale mjere nisu dovoljne za postizanje visoke razine zaštite zdravlja.

2. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje u maloprodaji ili distribucijskoj djelatnosti koja nema utjecaja na pakiranje, označavanje, sigurnost ili cjelovitost hrane za životinje, u granicama svoje aktivnosti pokreće postupak povlačenja s tržišta proizvoda koji ne ispunjavaju zahtjeve sigurnosti hrane za životinje i sudjeluje u doprinosu sigurnosti hrane tako što dostavlja odgovarajuće informacije za sljedivost hrane za životinje i sudjeluje u radnjama koje poduzimaju proizvođači, prerađivači i/ili nadležna tijela.

3. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje bez odgode obavješćuje nadležna tijela ako smatra ili ima razloga vjerovati da je moguće da hrana za životinje koju je stavio na tržište ne ispunjava zahtjeve sigurnosti hrane za životinje. On obavješćuje nadležna tijela o poduzetim radnjama u svrhu sprečavanja rizika koji potječe od uporabe te hrane za životinje i ne sprečava niti obeshrabruje drugu osobu od suradnje s nadležnim tijelima u skladu s nacionalnim pravom i pravnom praksom, kada ovo može spriječiti, smanjiti ili ukloniti rizik koji proizlazi iz hrane za životinje.

4. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje surađuju s nadležnim tijelima u poduzetim radnjama kako bi se izbjegao rizik koji potječe od hrane za životinje kojom oni opskrbljuju ili su opskrbljivali tržište.

Članak 21.

Odgovornost

Odredbe ovog poglavlja ne dovode u pitanje Direktivu Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s odgovornošću za neispravne proizvode⁽¹⁾.

POGLAVLJE III.

EUROPSKA AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE

ODJELJAK 1.

MISIJA I ZADAĆE

Članak 22.

Misija Agencije

1. Ovime se osniva Europska agencija za sigurnost hrane, dalje u tekstu: „Agencija”.

2. Agencija dostavlja znanstvena mišljenja i znanstvenu i tehničku potporu o zakonodavstvu i politici Zajednice u svim područjima imajući izravan ili neizravan utjecaj na sigurnost hrane i hrane za životinje. Agencija pruža neovisne informacije o svim pitanjima u okviru ovih područja i obavješćuje javnost o rizicima.

3. Agencija doprinosi visokoj razini zaštite života i zdravlja ljudi te u tom smislu uzima u obzir zdravlje i dobrobit životinja, zdravlje biljaka i okoliš, u kontekstu funkcioniranja unutarnjega tržišta.

⁽¹⁾ SL L 210, 7.8.1985., str. 29. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 1999/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 141, 4.6.1999., str. 20.).

4. Agencija prikuplja i analizira podatke radi karakterizacije i praćenja rizika koji imaju izravan ili neizravan utjecaj na sigurnost hrane i hrane za životinje.

5. Misija Agencije također uključuje pružanje:

- (a) znanstvenog mišljenja i znanstvene i tehničke potpore o prehrani ljudi u vezi sa zakonodavstvom Zajednice i, na zahtjev Komisije, pomoći u obavješćivanju u pitanjima prehrane u okviru zdravstvenog programa Zajednice;
- (b) znanstvenih mišljenja o drugim predmetima povezanih sa zdravljem i dobrobiti životinja i zdravljem biljaka;
- (c) znanstvenih mišljenja o proizvodima koji nisu hrana i hrana za životinje u vezi s genetski modificiranim organizmima kako je definirano Direktivom 2001/18/EZ, ne dovodeći u pitanje njome utvrđeni postupak.

6. Agencija daje znanstvena mišljenja koja služe kao znanstvena osnova za sastavljanje i usvajanje mjera Zajednice obuhvaćene njezinom misijom.

7. Agencija obavlja svoje zadaće koje joj omogućavaju da služi kao referentna točka na temelju svoje neovisnosti, znanstvene i tehničke kvalitete izdanih mišljenja i informacija koje pruža, transparentnosti svojih postupaka i metoda rada te svoje revnosti u obavljanju povjerenih joj zadaća.

Tijesno surađuje s nadležnim tijelima u državama članicama koja obavljaju slične zadaće kao i Agencija.

8. Agencija, Komisija i države članice surađuju u promicanju učinkovite povezanosti funkcija procjene rizika, upravljanja rizikom i obavješćivanja o riziku.

9. Države članice surađuju s Agencijom kako bi osigurale ostvarenje njezine misije.

Članak 23.

Zadaće Agencije

Zadaće Agencije su sljedeće:

- (a) pružiti institucijama Zajednice i državama članicama najbolja moguća znanstvena mišljenja u svim pitanjima propisanim zakonodavstvom Zajednice i o svakom pitanju iz svog djelokruga;
- (b) promicati i koordinirati razvoj jedinstvene metodologije procjene rizika iz područja u okviru svoje misije;
- (c) pružati znanstvenu i tehničku potporu Komisiji iz područja u okviru njezine misije te, kad se to od nje traži, u tumačenju i razmatranju mišljenja procjene rizika;
- (d) izrađivati znanstvene studije potrebne za ostvarenje njezine misije;

(e) tražiti, prikupljati, sređivati, analizirati i sažimati znanstvene i tehničke podatke iz područja u okviru svoje misije;

(f) poduzimati radnje u svrhu identifikacije i karakterizacije rizika iz područja u okviru svoje misije;

(g) uspostaviti sustav mreža organizacija koje djeluju u njezinom djelokrugu i snositi odgovornost za njihovo djelovanje;

(h) kada to od nje zatraži Komisija, omogućiti znanstvenu i tehničku pomoć u postupcima upravljanja krizom koje Komisija provodi u pogledu sigurnosti hrane i hrane za životinje;

(i) kada to od nje zatraži Komisija, pružati znanstvenu i tehničku pomoć iz područja u okviru svoje misije kako bi se unaprijedila suradnja između Zajednice, država podnositeljica zahtjeva, međunarodnih organizacija i trećih zemalja;

(j) osigurati da javnost i zainteresirane strane dobiju brze, pouzdane, objektivne i razumljive informacije iz područja u okviru svoje misije;

(k) izvoditi neovisne zaključke i usmjerenja u predmetima iz područja svoje misije;

(l) poduzimati sve druge zadaće iz područja u okviru svoje misije koje joj dodijeli Komisija.

ODJELJAK 2.

ORGANIZACIJA

Članak 24.

Tijela Agencije

Agencija se sastoji od:

- (a) Upravnog vijeća;
- (b) ravnatelja sa svojim uredom;
- (c) Savjetodavnog vijeća;
- (d) Znanstvenog odbora i znanstvenih panela.

Članak 25.

Upravno vijeće

1. Upravno vijeće se sastoji od 14 članova koje imenuje Vijeće u dogovoru s Europskim parlamentom s popisa koji sastavlja Komisija, a na kojem je znatno veći broj kandidata od broja onih koji će se imenovati te predstavnik Komisije. Četiri člana moraju imati iskustva u radu u organizacijama koje predstavljaju potrošače i ostale interese u prehrambenom lancu.

Popis koji sastavlja Komisija, s popratnom odgovarajućom dokumentacijom, dostavlja se Europskom parlamentu. Što je prije moguće unutar tri mjeseca od zaprimanja popisa, Europski parlament daje svoje mišljenje na razmatranje Vijeću, koje zatim imenuje Upravno vijeće. Članovi Upravnoga vijeća imenuju se po kriteriju osiguranja najvišega standarda stručnosti, širokog raspona odgovarajućeg iskustva i, u skladu s navedenim, najšire moguće geografske rasprostranjenosti unutar Zajednice.

2. Članovi se imenuju na mandat od četiri godine, koji se može jednom produžiti. Međutim, prvi mandat iznosi šest godina za pola članova.

3. Upravno vijeće usvaja interna pravila Agencije na temelju prijedloga ravnatelja. Ta se pravila objavljuju.

4. Upravno vijeće izabire jednog svog člana za predsjednika Upravnog vijeća na mandat od dvije godine, koji se može produžiti.

5. Upravno vijeće usvaja svoj poslovnik.

Osim ako se ne utvrdi drukčije, Upravno vijeće odlučuje većinom glasova svojih članova.

6. Upravno vijeće se sastaje na poziv predsjednika ili na zahtjev najmanje trećine svojih članova.

7. Upravno vijeće osigurava da Agencija obavlja svoje funkcije i izvršava zadaće koje su joj dodijeljene pod uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi.

8. Do 31. siječnja svake godine Upravno vijeće usvaja program rada Agencije za sljedeću godinu. Također usvaja višegodišnji program koji je podložan promjeni. Upravno vijeće osigurava da su ovi programi u skladu sa zakonodavnim i političkim prioritetima Zajednice na području sigurnosti hrane.

Do 30. ožujka svake godine Upravno vijeće usvaja opći izvještaj o radu Agencije u protekloj godini.

9. Upravno vijeće, nakon što dobije odobrenje Komisije i mišljenje Revizorskog suda, usvaja financijske uredbe Agencije koje određuju postupak sastavljanja i provođenja proračuna Agencije, u skladu s člankom 142. Financijske uredbe od 21. prosinca 1977. koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica⁽¹⁾ i u skladu sa zakonskim uvjetima u vezi s istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara.

10. Ravnatelj sudjeluje u sastancima Upravnoga odbora, nema pravo glasa te mu pruža uslugu tajništva. Upravno vijeće poziva na svoje sastanke predsjednika Znanstvenoga odbora koji, nema pravo glasa.

Članak 26.

Ravnatelj

1. Ravnatelja imenuje Upravno vijeće s popisa kandidata koji predlaže Komisija nakon javnog natječaja objavljenog u *Službenom listu Europskih zajednica* ili drugdje, za poziv iskaza interesa, na razdoblje od pet godina koje se može produžiti. Prije imenovanja, kandidat kojeg je predložilo Upravno vijeće poziva se da bez odgađanja dade izjavu pred Europskim parlamentom i odgovori na pitanja članova te institucije. Ravnatelja se razrješuje dužnosti većinom Upravnog odbora.

2. Ravnatelj je zakonski predstavnik Agencije i odgovoran je za:

- (a) svakodnevno upravljanje Agencijom;
- (b) sastavljanje prijedloga programa rada Agencije nakon savjetovanja s Komisijom;
- (c) provođenje programa rada i odluka koje usvaja Upravno vijeće;
- (d) osiguravanje odgovarajuće znanstvene, tehničke i upravne potpore Znanstvenom odboru i znanstvenim panelima;
- (e) osiguravanje da Agencija obavlja svoje zadaće u skladu sa zahtjevima njezinih korisnika, posebno s obzirom na prikladnost usluge i roka u kojem je izvršena;
- (f) pripremu nacrtu prihoda i izdataka te provođenje proračuna Agencije;
- (g) kadrovska pitanja;
- (h) razvoj i održavanje kontakta s Europskim parlamentom te za osiguravanje redovitog dijaloga s odgovarajućim odborima.

3. Svake godine ravnatelj podnosi na odobrenje Upravnom vijeću:

- (a) nacrt općeg izvještaja o svim aktivnostima Agencije u prethodnoj godini;
- (b) nacrt programa rada;
- (c) nacrt godišnjih obračuna za prethodnu godinu;
- (d) nacrt proračuna za sljedeću godinu.

Nakon što ih Upravno vijeće odobri, ravnatelj dostavlja opći izvještaj i program Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i državama članicama te ih objavljuje.

4. Ravnatelj odobrava sve financijske izdatke Agencije i izvještava Upravno vijeće o aktivnostima Agencije.

⁽¹⁾ SL L 356, 31.12.1977., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ, EZUČ, Euratom) br. 762/2001 (SL L 111, 20.4.2001., str. 1.).

Članak 27.

Savjetodavno vijeće

1. Savjetodavno vijeće sastoji se od predstavnika nadležnih tijela država članica koja poduzimaju slične zadaće kao i Agencija, po načelu da jedna država članica imenuje jednog predstavnika. Predstavnik može zamijeniti njihovi zamjenici koji se istodobno imenuju.

2. Članovi Savjetodavnog vijeća ne mogu biti članovi Upravnog odbora.

3. Savjetodavno vijeće savjetuje ravnatelja u izvršavanju njegovih poslova na temelju ove Uredbe, a posebno u sastavljanju prijedloga za program rada Agencije. Ravnatelj može zatražiti savjet od Savjetodavnog vijeća o usvajanju prioriteta u vezi sa zahtjevima za znanstvenim mišljenjem.

4. Savjetodavno vijeće ustanovljuje mehanizam za razmjenu informacija o potencijalnim rizicima i ujedinjavanje znanja. Osigurava tijesnu suradnju između Agencije i nadležnih tijela država članica posebno u sljedećim pitanjima:

- (a) izbjegavanje umnožavanja znanstvenih studija Agencije s državama članicama, u skladu s člankom 32.;
- (b) u okolnostima određenima u članku 30. stavku 4., u slučaju kada su Agencija i državno tijelo obvezni surađivati;
- (c) u promicanju Europske mreže organizacija koje djeluju u području misije Agencije, u skladu s člankom 36. stavkom 1.;
- (d) kada Agencija ili država članica utvrdi rizik u nastajanju.

5. Savjetodavnim vijećem predsjedava ravnatelj. Sastaje se redovito na poziv predsjednika ili na zahtjev najmanje trećine svojih članova najmanje četiri puta godišnje. Njegovi operativni postupci određuju se internim pravilima Agencije te se objavljuju.

6. Agencija pruža tehničku i logističku potporu Savjetodavnom vijeću i uslugu tajništva na sastancima.

7. Predstavници odjela Komisije mogu sudjelovati u radu Savjetodavnog vijeća. Ravnatelj može pozvati na sudjelovanje predstavnike Europskog parlamenta i drugih odgovarajućih tijela.

Kada Savjetodavno vijeće razmatra predmete iz članka 22. stavka 5. točke (b), predstavnici nadležnih tijela država članica koje obavljaju zadaće slične onima navedenima iz članka 22. stavka 5. točke (b) mogu sudjelovati u radu Savjetodavnog vijeća na temelju jednog predstavnika kojeg odredi svaka država članica.

Članak 28.

Znanstveni odbor i znanstveni paneli

1. Znanstveni odbor i stalni znanstveni paneli odgovorni su za pružanje znanstvenih mišljenja Agenciji, svaki unutar djelokruga svoje nadležnosti. Svaki od njih može, ako je potrebno, organizirati javne rasprave.

2. Znanstveni odbor je odgovoran za opću koordinaciju potrebnu za osiguranje dosljednosti postupka znanstvenog mišljenja, posebno u pogledu usvajanja postupaka rada i usklađenja metodologije rada. On daje mišljenja u interdisciplinarnim pitanjima koja su u nadležnosti više znanstvenih panela i u pitanjima koji nisu u nadležnosti nijednog znanstvenog panela.

Kada je to potrebno, posebno u slučaju pitanja koja nisu u nadležnosti nijednog znanstvenog panela, Znanstveni odbor osniva radne skupine. U tom slučaju, on se poziva na iskustvo tih radnih skupina pri donošenju znanstvenih mišljenja.

3. Znanstveni odbor se sastoji od predsjednika znanstvenih panela i šest neovisnih stručnjaka koji ne pripadaju nijednom znanstvenom panelu.

4. Znanstveni paneli se sastoje od neovisnih znanstvenih stručnjaka. Pri osnivanju Agencije osnivaju se sljedeći znanstveni paneli:

- (a) Panel za dodatke hrani, arome, pomoćne tvari za preradu i materijale u dodiru s hranom;
- (b) Panel za dodatke i proizvode ili tvari koje se koriste u hrani za životinje;
- (c) Panel za zdravlje biljaka, sredstva za zaštitu bilja i njihove ostatke;
- (d) Panel za genetički modificirane organizme;
- (e) Panel za dijetetske proizvode, prehranu i alergije;
- (f) Panel za biološke opasnosti;
- (g) Panel za zagađivače u prehrambenom lancu;
- (h) Panel za zdravlje i dobrobit životinja.

Komisija može prilagođavati broj i nazive znanstvenih odbora radi tehničkog i znanstvenog razvoja na zahtjev Agencije i u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2.

5. Članove Znanstvenog vijeća koji nisu članovi znanstvenih odbora i članove znanstvenih odbora imenuje Upravno vijeće na prijedlog Ravnatelja na mandate od tri godine koji se mogu produžiti, nakon objave poziva na iskaz interesa u *Službenom listu Europskih zajednica*, u odgovarajućim vodećim znanstvenim publikacijama i na internetskoj stranici Agencije.

6. Znanstveni odbor i svaki znanstveni panel biraju po jednog predsjednika i dva potpredsjednika iz redova svojih članova.

7. Znanstveni odbor i znanstveni paneli odluke donose većinom glasova svojih članova. Mišljenja manjine ulaze u zapisnik.

8. Predstavnici općih uprava Komisije imaju pravo prisustvovati sastancima Znanstvenog odbora, znanstvenih panela i njihovih radnih grupa. Ako su pozvani, to može biti za potrebe pojašnjavanja ili informiranja, ali ne smiju utjecati na tijek rasprave.

9. Radni postupci i suradnja Znanstvenog odbora i znanstvenih panela utvrđuje se u internim pravilima Agencije.

Ovi se postupci posebno odnose na:

- (a) broj uzastopnih mandata jednog člana u Znanstvenom odboru ili znanstvenom panelu;
- (b) broj članova svakoga znanstvenog panela;
- (c) postupak nadoknade troškova članovima Znanstvenog odbora i znanstvenih panela;
- (d) način na koji se zadaće i zahtjevi za znanstvenim mišljenjem dodjeljuju Znanstvenom odboru i znanstvenim panelima;
- (e) sastavljanje i organizaciju radnih grupa Znanstvenog odbora i znanstvenih panela te mogućnost uključivanja vanjskih stručnjaka u te radne skupine;
- (f) mogućnost pozivanja promatrača na sastanke Znanstvenog odbora i znanstvenih panela;
- (g) mogućnost organiziranja javnih rasprava.

ODJELJAK 3.

DJELOVANJE

Članak 29.

Znanstvena mišljenja

1. Agencija daje znanstveno mišljenje:
 - (a) na zahtjev Komisije, u vezi s pitanjima unutar svoje misije i u svim slučajevima gdje zakonodavstvo Zajednice određuje da se mora konzultirati Agencija;
 - (b) na vlastitu inicijativu, o pitanjima unutar svoje misije.

Europski parlament ili država članica može zatražiti od Agencije znanstveno mišljenje o pitanjima unutar njezine misije.

2. Zahtjevi iz stavka 1. popraćeni su informacijama koje objašnjavaju znanstveno pitanje o kojem se traži mišljenje i interes Zajednice.

3. U slučaju kada zakonodavstvo Zajednice ne definira rok za dostavljanje znanstvenog mišljenja, Agencija to znanstveno mišljenje dostavlja u roku predviđenom u zahtjevu za mišljenjem, osim u valjano utemeljenim slučajevima.

4. Ako je upućeno više različitih zahtjeva u vezi s istim pitanjem ili ako zahtjev nije u skladu sa stavkom 2. ili ako je nejasan, Agencija može zahtjev odbiti ili predložiti da se zahtjev za mišljenjem izmijeni u dogovoru s institucijom ili državom članicom ili državama članicama koja je uputila ili koje su uputile zahtjev. Odbijanje se obrazlaže instituciji ili državi članici ili državama članicama koja je uputila ili koje su uputile zahtjev.

5. Ako je Agencija već dostavila znanstveno mišljenje o nekom određenom pitanju iz zahtjeva, ona može odbiti zahtjev ako zaključi da nema novih znanstvenih elemenata koji opravdavaju ponovno razmatranje. Odbijanje se obrazlaže instituciji ili državi članici ili državama članicama koja je uputila ili koje su uputile zahtjev.

6. Komisija utvrđuje provedbena pravila za primjenu ovog članka u dogovoru s Agencijom, u skladu s postupkom određenim u članku 58. stavku 2. Ova pravila posebno određuju:

- (a) postupak koji Agencija treba primijeniti na zahtjeve koji su joj upućeni;
- (b) smjernice koje uređuju znanstveno vrednovanje tvari, proizvoda ili postupaka koji, po zakonodavstvu Zajednice, podliježu sustavu prethodnog odobrenja ili unosa na pozitivni popis, posebno ako zakonodavstvo Zajednice predviđa ili odobrava da podnositelj zahtjeva u tu svrhu dostavi dokumentaciju.

7. Interna pravila Agencije određuju zahtjeve u vezi s formatom, obrazloženjem i objavom znanstvenog mišljenja.

Članak 30.

Neslaganje znanstvenih mišljenja

1. Agencija je na oprezu kako bi u ranoj fazi prepoznala potencijalan izvor neslaganja vlastitog znanstvenoga mišljenja sa znanstvenim mišljenjem koje je izdalo tijelo koje obavlja slične zadatke.

2. U slučaju kada Agencija prepozna potencijalni izvor neslaganja mišljenja, ona kontaktira navedeno tijelo kako bi osigurala dostupnost svih odgovarajućih znanstvenih informacija objema stranama i utvrdila potencijalno sporna znanstvena pitanja.

3. U slučaju kada se uoči značajna razlika između nekih znanstvenih pitanja, a radi se o službi Zajednice ili jednom od znanstvenih odbora Komisije, Agencija i dotična služba obvezne su surađivati tako da ili razriješe neslaganje ili Komisiji predaju zajednički dokument koji pojašnjava sporno znanstveno pitanje i utvrđuje nejasnoće u podacima. Ovaj dokument se objavljuje.

4. U slučaju kada se uoči značajna razlika između nekih znanstvenih pitanja, a radi se o tijelu države članice, Agencija i državna služba obvezne su surađivati tako da ili razriješe neslaganje ili Komisiji predaju zajednički dokument koji pojašnjava sporno znanstveno pitanje i utvrđuje nejasnoće u podacima. Ovaj se dokument objavljuje.

Članak 31.

Znanstvena i tehnička pomoć

1. Komisija može zatražiti od Agencije pružanje znanstvene ili tehničke pomoći iz bilo kojeg područja unutar njezine misije. Zadaće pružanja znanstvene i tehničke pomoći sastoje se od znanstvenog i tehničkog rada, uključujući primjenu dokazanih znanstvenih ili tehničkih načela, koji ne zahtijeva znanstvenu ocjenu Znanstvenog odbora ili znanstvenog panela. Te zadaće posebno mogu uključiti pomoć Komisiji u uspostavljanju ili ocjenjivanju tehničkih kriterija, kao i pomoć Komisiji u razvoju tehničkih smjernica.

2. U slučaju kada Komisija postavi zahtjev Agenciji za znanstvenu i tehničku pomoć, ona u dogovoru s Agencijom određuje rok u kojem se ta zadaća mora obaviti.

Članak 32.

Znanstvene studije

1. Koristeći najbolje neovisne znanstvene izvore koji su joj dostupni, Agencija naručuje znanstvene studije potrebne za obavljanje njezine zadaće. Te se studije naručuju na otvoren i transparentan način. Agencija nastoji izbjeći umnožavanje s istraživačkim programima država članica ili Zajednice i potiče suradnju odgovarajućom koordinacijom.

2. Agencija obavješćuje Europski parlament, Komisiju i države članice o rezultatima svojih znanstvenih studija.

Članak 33.

Prikupljanje podataka

1. Agencija traži, prikuplja, uspoređuje, analizira i sažima odgovarajuće znanstvene i tehničke podatke iz svoga djelokruga. Ovo posebno uključuje prikupljanje podataka o:

- (a) potrošnji hrane i izloženosti pojedinaca rizicima koji se odnose na potrošnju hrane;
- (b) učestalosti i prevladavanju bioloških rizika;
- (c) zagađivačima u hrani i hrani za životinje;
- (d) ostacima.

2. Za potrebe primjene stavka 1., Agencija tijesno surađuje sa svim organizacijama koje rade na prikupljanju podataka, uključujući organizacije u državama podnositeljicama zahtjeva, trećim zemljama i međunarodnim tijelima.

3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile da se podaci koje prikupe iz područja iz stavaka 1. i 2. dostave Agenciji.

4. Agencija dostavlja državama članicama i Komisiji odgovarajuće preporuke koje mogu unaprijediti tehničku usporedivost podataka koje Agencija prima i analizira tako da olakša njihovu konsolidaciju na razini Zajednice.

5. U roku od godine dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe, Komisija objavljuje popis sustava prikupljanja podataka koji postoje na razini Zajednice u područjima unutar misije Agencije.

Izvještaj, koji je, prema potrebi, popraćen prijedlozima, posebno navodi:

- (a) za svaki sustav, ulogu koja se dodjeljuje Agenciji i sve izmjene i poboljšanja koje se traže kako bi Agencija mogla ostvariti svoju misiju, u suradnji s državama članicama;
- (b) nedostatke koje treba ispraviti kako bi Agencija na razini Zajednice mogla prikupljati i rezimirati odgovarajuće znanstvene i tehničke podatke iz područja unutar svoje misije.

6. Agencija dostavlja Europskom parlamentu, Komisiji i državama članicama rezultate svog rada u području prikupljanja podataka.

Članak 34.

Utvrđivanje rizika u nastajanju

1. Agencija utvrđuje postupke praćenja za sustavno traženje, prikupljanje, razvrstavanje i analiziranje informacija i podataka s ciljem utvrđivanja rizika u nastajanju iz područja unutar svoje misije.

2. U slučaju kada Agencija raspolaže informacijama koje je upućuju na sumnju u ozbiljan rizik u nastajanju, ona traži dodatne informacije od država članica, drugih agencija Zajednice i Komisije. Države članice, predmetne agencije Zajednice i Komisija žurno odgovaraju i dostavljaju sve odgovarajuće informacije kojima raspolažu.

3. Agencija upotrebljava sve informacije koje primi u svrhu obavljanja svoje misije u utvrđivanju rizika u nastajanju.

4. Agencija prosljeđuje Europskom parlamentu, Komisiji i državama članicama ocjenu i informacije o rizicima u nastajanju koje je prikupila.

Članak 35.

Sustav brzog uzbunjivanja

Kako bi što učinkovitije provodila svoju zadaću praćenja zdravstvenih i prehrambenih rizika koji potječu od hrane, Agencija prima sve obavijesti putem sustava brzog uzbunjivanja. Ona analizira sadržaj tih obavijesti s ciljem pružanja Komisiji i državama članicama svih informacija za potrebe analize rizika.

Članak 36.

Mreža organizacija koje djeluju u okviru misije Agencije

1. Agencija promiče europsku mrežu organizacija koje djeluju u okviru misije Agencije. Cilj ove mreže je, posebno, pojednostaviti okvir unutar kojega se odvija znanstvena suradnja, i to koordinacijom aktivnosti, razmjenom informacija, razvojem i provedbom zajedničkih projekata, razmjenom stručnog znanja i najbolje prakse iz područja unutar misije Agencije.

2. Na prijedlog ravnatelja, Upravno vijeće sastavlja i objavljuje popis nadležnih organizacija, koje imenuju države članice, a koje mogu pomagati Agenciji, samostalno ili unutar mreže, u obavljanju njezinih zadaća. Agencija može povjeriti ovim organizacijama određene zadatke, posebno pripreme radnje za znanstvena mišljenja, znanstvenu i tehničku pomoć, prikupljanje podataka i utvrđivanje rizika u nastajanju. Neke od ovih usluga mogu biti prihvatljive za financijsku pomoć.

3. Provedbena pravila za primjenu stavaka 1. i 2. utvrđuje Komisija nakon savjetovanja s Agencijom, po postupku utvrđenom u članku 58. stavku 2. Ova pravila posebno određuju kriterije za uvrštenje instituta na popis nadležnih organizacija koje određuju države članice, postupke za uspostavljanje usklađenih zahtjeva za kvalitetom i pravila financiranja koja uređuju eventualnu financijsku potporu.

4. U roku od jedne godine nakon stupanja ove Uredbe na snagu, Komisija objavljuje popis sustava Zajednice koji postoje na području misije Agencije i omogućavaju državama članicama da obave određene zadatke u području znanstvenog ocjenjivanja, posebno u okviru ispitivanja dokumentacije za odobravanje. Izvještaj, koji je, prema potrebi, popraćen prijedlozima, navodi za svaki sustav posebno sve izmjene i poboljšanja koja bi mogla biti potrebna kako bi omogućila Agenciji da provede svoju misiju, u suradnji s državama članicama.

ODJELJAK 4.

NEOVISNOST, TRANSPARENTNOST, POVJERLJIVOST I KOMUNIKACIJA

Članak 37.

Neovisnost

1. Članovi Upravnog vijeća, članovi Savjetodavnog vijeća i ravnatelj obvezuju se djelovati neovisno u javnome interesu.

U tu svrhu, oni potpisuju izjavu o preuzimanju obveza i izjavu o sukobu interesa koja navodi ili nepostojanje interesa koji bi mogli biti u sukobu s njihovom neovisnošću ili svaki izravni ili neizravni interes za koji se može smatrati da je u sukobu s njihovom neovisnošću. Te se izjave potpisuju svake godine.

2. Članovi Znanstvenog odbora i znanstvenih panela obvezuju se djelovati neovisno o svakom drugom vanjskom utjecaju. U ovu svrhu, oni potpisuju izjavu o preuzimanju obveza i izjavu o sukobu interesa koja navodi ili nepostojanje interesa koji bi mogli biti u sukobu s njihovom neovisnošću ili svaki izravni ili neizravni interes za koji se može smatrati da je u sukobu s njihovom neovisnošću. Te se izjave potpisuju svake godine.

3. Članovi Upravnog vijeća, ravnatelj, članovi Savjetodavnog vijeća, članovi Znanstvenog odbora i znanstvenih panela, kao i vanjski stručnjaci koji sudjeluju u njihovom radu na svakom sastanku prijavljuju svaki interes za koji se može smatrati da je u sukobu s njihovom neovisnošću, u vezi s pitanjima na dnevnom redu.

Članak 38.

Transparentnost

1. Agencija osigurava obavljanje svojih zadaća uz visoku razinu transparentnosti. Posebno je dužna obavijestiti javnost bez odgađanja o:

- (a) dnevnom redu i zapisniku sastanaka Znanstvenog odbora i znanstvenih panela;
- (b) mišljenjima Znanstvenog odbora i znanstvenih panela odmah po usvajanju, s tim da se moraju navesti i mišljenja manjine;
- (c) podacima na kojima se njezina mišljenja temelje, ne dovodeći u pitanje članke 39. i 41.;
- (d) godišnjim izjavama o sukobu interesa članova Upravnog vijeća, ravnatelja, članova Savjetodavnog vijeća i članova Znanstvenog odbora i znanstvenih panela, kao i izjavama o sukobu interesa u vezi s točkama dnevnog reda sastanaka;

- (e) rezultatima svojih znanstvenih studija;
 - (f) godišnjem izvještaju o svojim aktivnostima;
 - (g) zahtjevima Europskog parlamenta, Komisije ili neke države članice za znanstvenim mišljenjem koji su odbijeni ili je zatražena njihova izmjena i obrazloženje odbijanja ili izmjene.
2. Upravno vijeće održava javne sastanke, osim ako, na prijedlog ravnatelja, ne odluči drukčije radi određenih administrativnih točaka na dnevnom redu te može odobriti predstavnicima potrošača ili drugim zainteresiranim stranama da prate postupke određenih aktivnosti Agencije.

3. Agencija u svojim internim pravilima utvrđuje praktične postupke za provedbu pravila transparentnosti iz stavaka 1. i 2.

Članak 39.

Povjerljivost

1. Odstupajući od članka 38., Agencija ne smije odati trećim osobama povjerljive informacije koje zaprimi, a za koje je zatražen ili opravdan status povjerljivosti, osim informacija koje se moraju iznijeti u javnost ako tako zahtijevaju okolnosti, kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi.
2. Članovi Upravnog vijeća, ravnatelj, članovi Znanstvenog odbora i znanstvenih panela, kao i vanjski stručnjaci koji sudjeluju u radu radnih grupa, članovi Savjetodavnoga vijeća i osoblje Agencije, pridržavaju se čak i nakon prestanka njihovih dužnosti obveze tajnosti, sukladno članku 287. Ugovora.
3. Zaključci znanstvenih mišljenja Agencije koji se odnose na predviđeni učinak na zdravlje ni u kojem se slučaju ne smiju čuvati u tajnosti.
4. Agencija utvrđuje u svojim internim pravilima praktične postupke za provedbu pravila povjerljivosti iz stavaka 1. i 2.

Članak 40.

Obavješćivanje od strane Agencije

1. Agencija na vlastitu inicijativu obavješćuje o predmetima iz područja svoje misije, ne dovodeći u pitanje nadležnost Komisije da obavješćuje o svojim odlukama upravljanja rizikom.
2. Agencija jamči pružanje objektivnih, pouzdanih i lako dostupnih informacija javnosti i svakoj zainteresiranoj strani bez odgode, posebno s obzirom na rezultate svoga rada. Kako bi postigla ovaj cilj, Agencija sastavlja i distribuira informativne materijale za širu javnost.
3. Agencija tijesno surađuje s Komisijom i državama članicama na promicanju potrebne povezanosti u procesu obavješćivanja o riziku. Agencija objavljuje sva mišljenja koja je izdala u skladu s člankom 38.

4. Agencija osigurava odgovarajuću suradnju s nadležnim tijelima u državama članicama i ostalim zainteresiranim stranama u vezi s javnim informativnim kampanjama.

Članak 41.

Pristup dokumentima

1. Agencija osigurava širok pristup dokumentima kojima raspolaze.
2. Upravno vijeće, na prijedlog ravnatelja, usvaja odredbe koje se primjenjuju na pristup dokumentima iz stavka 1., uzimajući u obzir opća načela i uvjete koji uređuju pravo pristupa dokumentima institucija Zajednice.

Članak 42.

Potrošači, proizvođači i druge zainteresirane strane

Agencija razvija učinkovite kontakte s predstavnicima potrošača, predstavnicima proizvođača, prerađivača i svim drugim zainteresiranim stranama.

ODJELJAK 5.

FINANCIJSKE ODREDBE

Članak 43.

Usvajanje proračuna Agencije

1. Prihodi Agencije sastoje se od doprinosa iz Zajednice i iz svake države s kojom je Zajednica zaključila ugovore iz članka 49. te naknada za publikacije, konferencije, osposobljavanje i druge slične aktivnosti koje provodi Agencija.
2. Izdaci Agencije uključuju osoblje, upravne, infrastrukturne i operativne troškove te troškove iz ugovora sklopljenih s trećim stranama ili iz financijske pomoći iz članka 36.
3. Pravovremeno, prije datuma iz stavka 5., ravnatelj sastavlja procjenu prihoda i izdataka Agencije za sljedeću godinu i prosljeđuje je Upravnom vijeću, zajedno s privremenim popisom radnih mjesta.
4. Prihodi i izdaci su uravnoteženi.
5. Najkasnije do 31. ožujka svake godine, Upravno vijeće usvaja nacrt procjene uključujući privremeni popis radnih mjesta popraćen nacrtom programa rada te ga prosljeđuje Komisiji i državama s kojima je Zajednica sklopila ugovore iz članka 49. Na temelju tog nacrta Komisija unosi odgovarajuće procjene u prednacrt općeg proračuna Europske zajednice te ga iznosi pred Vijeće, u skladu s člankom 272. Ugovora.

6. Nakon što proračunsko tijelo usvoji opći proračun Europske zajednice, Upravno vijeće usvaja konačni proračun i program rada Agencije, prilagođavajući ga, ako je potrebno, doprinosima Zajednice. Konačni proračun i program rada se bez odgađanja prosljeđuju Komisiji i proračunskom tijelu.

Članak 44.

Provedba proračuna Agencije

1. Proračun Agencije provodi ravnatelj.
2. Kontrolu izdvajanja i plaćanja troškova te kontrolu svih prihoda Agencije izvršava financijski kontrolor Komisije.
3. Najkasnije do 31. ožujka svake godine, ravnatelj prosljeđuje Komisiji, Upravnom vijeću i Revizorskom sudu detaljne račune svih prihoda i izdataka u odnosu na prethodnu financijsku godinu. Revizorski sud provjerava sve račune u skladu s člankom 248. Ugovora. On svake godine objavljuje izvještaj o aktivnostima Agencije.
4. Europski parlament, na prijedlog Vijeća, daje odobrenje ravnatelju Agencije za provedbu proračuna.

Članak 45.

Naknade koje prima Agencija

U roku od tri godine od dana stupanja na snagu ove Uredbe i u dogovoru s Agencijom, Komisija objavljuje državama članicama i drugim zainteresiranim stranama izvještaj o izvedivosti i preporučljivosti predstavljanja zakonodavnog prijedloga po postupku suodlučivanja i u skladu s Ugovorom za druge usluge koje Agencija pruža.

ODJELJAK 6.

OPĆE ODREDBE

Članak 46.

Pravna osobnost i privilegije

1. Agencija ima pravnu osobnost. U svim državama uživa najšire ovlasti koje zakon dodjeljuje pravnim osobama. Poglavito može stjecati i raspolagati pokretnom i nepokretnom imovinom i pokretati pravne postupke.

2. Na Agenciju se primjenjuje Protokol o povlasticama i imunitetima Europskih zajednica.

Članak 47.

Odgovornost

1. Ugovorna odgovornost Agencije uređuje se pravom koje je mjerodavno za dotični ugovor. Za donošenje odluka na temelju arbitražnih klauzula koje sadrži neki ugovor koji je Agencija zaključila nadležan je Sud Europskih zajednica.
2. U slučaju izvan ugovorne odgovornosti, Agencija u skladu s općim načelima zakona država članica nadoknađuje štetu koju je prouzročila ona ili neki od njezinih službenika prilikom obnašanja svojih dužnosti. Za sve sporove u vezi s nadoknadom takve štete nadležan je Sud.
3. Osobna odgovornost službenika Agencije prema njoj uređuje se odgovarajućim odredbama koje se primjenjuju na osoblje Agencije.

Članak 48.

Osoblje

1. Osoblje Agencije podliježe pravilima i propisima koji se primjenjuju na dužnosnike i ostalo osoblje Europskih zajednica.
2. U odnosu na svoje osoblje, Agencija izvršava ovlasti koje su pale na teret tijelu za imenovanja.

Članak 49.

Sudjelovanje trećih zemalja

Agencija je otvorena za suradnju s državama koje su zaključile ugovore s Europskom zajednicom i koje su usvojile i primjenjuju zakonodavstvo Zajednice u područjima koje obuhvaća ova Uredba.

Dogovori se sklapaju u skladu s odgovarajućim odredbama tih sporazuma, posebno određujući prirodu, opseg i način na koji će ove države sudjelovati u radu Agencije, uključujući odredbe o sudjelovanju u mrežama kojima upravlja Agencija, o uključivanju na popis nadležnih organizacija kojima Agencija može povjeriti određene zadatke, o financijskim doprinosima i o osoblju.

POGLAVLJE IV.

SUSTAV BRZOG UZBUNJIVANJA, UPRAVLJANJE KRIZOM I HITNI SLUČAJEVI

ODJELJAK 1.

SUSTAV BRZOG UZBUNJIVANJA

Članak 50.

Sustav brzog uzbunjivanja

1. Sustav brzoga uzbunjivanja za obavješćivanje o izravnom ili neizravnom riziku za zdravlje ljudi koji potječe od hrane ili hrane za životinje osnovan je kao mreža. Uključuje države članice, Komisiju i Agenciju. Svaka od njih određuje kontaktnu točku koja je član sustava. Komisija snosi odgovornost za upravljanje mrežom.

2. U slučaju kada član mreže ima informaciju o postojanju ozbiljnog izravnog ili neizravnog rizika za zdravlje ljudi koji potječe od hrane ili hrane za životinje, o tome odmah obavješćuje Komisiju putem sustava brzog uzbunjivanja. Komisija tu informaciju odmah prosljeđuje članovima mreže.

Agencija može obavijest dopuniti svakom znanstvenom ili tehničkom informacijom koja državama članicama omogućuje brzo i odgovarajuće upravljanje rizikom.

3. Ne dovodeći u pitanje drugo zakonodavstvo Zajednice, države članice putem sustava brzog uzbunjivanja odmah prijavljuju Komisiji:

- (a) svaku mjeru koju su usvojile, a koja uvodi posebne uvjete stavljanja na tržište ili zahtijeva povlačenje s tržišta ili povrat hrane i hrane za životinje čiji je cilj zaštita zdravlja ljudi i traži brzo djelovanje;
- (b) svaku preporuku ili ugovor s gospodarskim subjektima čiji je cilj, na dobrovoljnoj ili obveznoj osnovi, sprečavanje, ograničavanje ili uvođenje posebnih uvjeta za stavljanje na tržište ili moguću uporabu hrane ili hrane za životinje zbog ozbiljnog rizika za zdravlje ljudi koji traži brzo djelovanje;
- (c) svako odbijanje proizvodne partije, kontejnera ili pošiljke hrane ili hrane za životinje, od strane nadležnog tijela na graničnom prijelazu u Europskoj zajednici zbog izravnog ili neizravnog rizika za zdravlje ljudi.

Obavijest je popraćena detaljnim obrazloženjem razloga za poduzimanje te mjere od strane nadležnog tijela države članice iz koje prijava potječe. Naknadno se pravovremeno dostavljaju dodatne informacije, posebno kada su mjere iz prijave izmijenjene ili kada se povuku.

Komisija bez odgađanja prosljeđuje članovima mreže prijavu i sve dodatne informacije koje zaprimi iz prvog i drugog podstavka.

Kad je proizvodna partija, kontejner ili pošiljka odbijena od strane nadležnog tijela na graničnom prijelazu unutar Europske zajednice, Komisija odmah o tome obavješćava sve granične prijelaze unutar Europske zajednice, kao i treću zemlju podrijetla.

4. Ako je hrana ili hrana za životinje koja podliježe prijavi putem sustava brzoga uzbunjivanja isporučena u treću zemlju, Komisija joj dostavlja odgovarajuće informacije.

5. Države članice odmah obavješćuju Komisiju o radnji ili mjeri poduzetoj po primitku prijave i dodatnih informacija zaprimljenih po sustavu brzog uzbunjivanja. Komisija bez odgađanja prosljeđuje tu informaciju članovima mreže.

6. Sudjelovanje u sustavu brzog uzbunjivanja može se omogućiti i državama podnositeljicama zahtjeva za članstvo, trećim zemljama ili međunarodnim organizacijama na temelju ugovora sklopljenog između Zajednice i tih država ili međunarodnih organizacija, u skladu s postupkom utvrđenim u tim ugovorima. On se temelji na uzajamnosti i uključuje mjere povjerljivosti istovjetne onima koje se primjenjuju u Zajednici.

Članak 51.

Provedbene mjere

Komisija usvaja mjere za provedbu članka 50., u dogovoru s Agencijom, prema postupku iz članka 58. stavka 2. Ove mjere navode posebne uvjete i postupke koji se primjenjuju na dostavu prijava i dopunskih informacija.

Članak 52.

Pravila povjerljivosti za sustav brzog uzbunjivanja

1. Informacije dostupne članovima mreže o riziku za zdravlje ljudi koji potječe od hrane i hrane za životinje općenito će biti dostupne javnosti u skladu s načelom obavješćivanja iz članka 10. Općenito, javnost ima pristup informacijama o identifikaciji dotičnog proizvoda, prirodni rizika i poduzetim mjerama.

Međutim, članovi mreže osiguravaju da se od njihovoga osoblja zatraži da ne odaje informacije dobivene za potrebe ovog Odjeljka, što po svojoj prirodi podliježe čuvanju profesionalne tajne u opravdanim slučajevima, osim kad se radi o informacijama koje se moraju objaviti ako okolnosti tako zahtijevaju, kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi.

2. Čuvanje profesionalne tajne ne smije sprečavati širenje odgovarajućih informacija nadležnim tijelima, s obzirom na učinkovitost nadzora nad tržištem i provođenje aktivnosti na području hrane i hrane za životinje. Službe koje zaprimaju informaciju obuhvaćenu profesionalnom tajnom moraju osigurati nejezinu zaštitu u skladu sa stavkom 1.

ODJELJAK 2.

HITNE SITUACIJE

Članak 53.

Hitne mjere za hranu i hranu za životinje koja je podrijetlom iz Zajednice ili je uvezena iz treće zemlje

1. U slučaju kada je očito da hrana i hrana za životinje koja je podrijetlom iz Zajednice ili je uvezena iz treće zemlje može predstavljati ozbiljan rizik za zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da taj rizik ne može biti na zadovoljavajući način uklonjen mjerama koje su dotična država članica ili države članice poduzele, Komisija, djelujući u skladu s postupkom određenom u članku 58. stavku 2., na vlastitu inicijativu ili na zahtjev države članice, bez odgađanja usvaja jednu ili više sljedećih mjera, ovisno o težini situacije:

(a) ako je hrana ili hrana za životinje podrijetlom iz Zajednice:

- i. zabrana stavljanja na tržište ili uporabe dotične hrane;
- ii. zabrana stavljanja na tržište ili uporabe dotične hrane za životinje;
- iii. utvrđivanje posebnih uvjeta za dotičnu hranu ili hranu za životinje;
- iv. bilo koja druga odgovarajuća privremena mjera;

(b) ako je hrana ili hrana za životinje uvezena iz treće zemlje:

- i. suspenzija uvoza dotične hrane ili hrane za životinje iz treće zemlje ili dijela treće zemlje izvoznice i ako je potrebno, iz treće zemlje provoza;
- ii. utvrđivanje posebnih uvjeta za navedenu hranu i hranu za životinje iz treće zemlje ili dijela treće zemlje izvoznice;

iii. bilo koja druga odgovarajuća privremena mjera.

2. Međutim, u hitnim situacijama, Komisija može privremeno usvojiti mjere iz stavka 1. u dogovoru s dotičnom državom članicom ili državama članicama i nakon obavješćivanja druge države članice ili drugih država članica.

U najkraćem roku, a najviše u roku od 10 radnih dana, poduzete mjere se potvrđuju, mijenjaju, opozivaju ili produljuju u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., a razlozi za odluku Komisije se odmah objavljuju.

Članak 54.

Druge hitne mjere

1. U slučaju kada država članica službeno obavijesti Komisiju o potrebi poduzimanja hitnih mjera i ako Komisija ne postupi u skladu s člankom 53., država članica može usvojiti privremene zaštitne mjere. U tom slučaju o tome odmah obavješćuje druge države članice i Komisiju.

2. U roku od 10 radnih dana, Komisija iznosi predmet pred Odbor iz članka 58. stavka 1. u skladu s postupkom određenom u članku 58. stavku 2. s ciljem produljenja, izmjene ili prestanka nacionalnih privremenih zaštitnih mjera.

3. Država članica može održati svoje nacionalne privremene zaštitne mjere dok se ne usvoje mjere Zajednice.

ODJELJAK 3.

UPRAVLJANJE KRIZOM

Članak 55.

Opći plan upravljanja krizom

1. Komisija, u tijesnoj suradnji s Agencijom i državama članicama, izrađuje opći plan upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (dalje u tekstu: „opći plan“).

2. Opći plan utvrđuje vrste situacije koje uključuju izravni ili neizravni rizik za zdravlje ljudi koji potječe od hrane i hrane za životinje, a koji se vjerojatno ne može spriječiti, ukloniti ili smanjiti na prihvatljivu razinu primjenom postojećih odredaba ili se njime ne može upravljati na odgovarajući način samo primjenom članka 53. i 54.

Opći plan također definira praktične postupke potrebne za upravljanje krizom, uključujući načelo transparentnosti koje treba primijeniti i strategiju komuniciranja.

Članak 56.

Jedinica za krizne situacije

1. Ne dovodeći u pitanje njezinu ulogu osiguravanja primjene zakona Zajednice, ako Komisija prepozna situaciju koja uključuje ozbiljan izravan ili neizravan rizik za zdravlje ljudi koji potječe od hrane i hrane za životinje, a koji se ne može spriječiti, ukloniti niti smanjiti primjenom postojećih odredaba ili se njime ne može na prikladan način upravljati samo primjenom članaka 53. i 54., o tome odmah obavješćuju države članice i Agenciju.

2. Komisija odmah uspostavlja jedinicu za krizne situacije u kojoj sudjeluje Agencija i prema potrebi joj pruža znanstvenu i tehničku pomoć.

Članak 57.

Zadaće jedinice za krizne situacije

1. Jedinica za krizne situacije je odgovorna za najučinkovitije i najbrže moguće prikupljanje i procjenu svih odgovarajućih informacija i utvrđivanje mogućnosti koje joj stoje na raspolaganju u pogledu sprečavanja, uklanjanja ili smanjenja rizika za zdravlje ljudi na prihvatljivu razinu.

2. Jedinica za krizne situacije može zatražiti pomoć svih pravnih i fizičkih osoba čije iskustvo smatra potrebnim za učinkovito upravljanje krizom.

3. Jedinica za krizne situacije izvještava javnost o postojećem riziku i o poduzetim mjerama.

POGLAVLJE V.

POSTUPCI I ZAVRŠNE ODREDBE

ODJELJAK 1.

ODBOR I POSTUPCI POSREDOVANJA

Članak 58.

Odbor

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja, dalje u tekstu: „Odbor”. Sastoji se od predstavnika država članica i njime predsjedava predstavnik Komisije. Odbor je organiziran kroz odjele koji se bave svim odgovarajućim pitanjima.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se postupak utvrđen u članku 5. Odluke 1999/468/EZ, u skladu s člancima 7. i 8. te Odluke.

3. Razdoblje iz članka 5. stavka 6. Odluke 1999/468/EZ određuje se na tri mjeseca.

Članak 59.

Zadaće povjerene Odboru

Odbor obavlja zadaće koje su mu dodijeljene ovom Uredbom i drugim odgovarajućim odredbama Zajednice, u slučajevima i po uvjetima u skladu s tim odredbama. On može razmotriti svako pitanje koje je obuhvaćeno tim odredbama, bilo na inicijativu Predsjednika ili na pisani zahtjev nekog od svojih članova.

Članak 60.

Postupak posredovanja

1. Ne dovodeći u pitanje primjenu drugih odredaba Zajednice, ako država članica smatra da je mjera koju je poduzela druga država članica u području sigurnosti hrane ili nespojiva s ovom Uredbom ili je vjerojatno da će utjecati na funkcioniranje unutarnjega tržišta, taj predmet upućuje Komisiji, koja bez odgode obavještava drugu dotičnu državu članicu.

2. Dotične dvije države članice i Komisija moraju uložiti sav napor kako bi riješile problem. Ako ne mogu postići sporazum, Komisija može zatražiti mišljenje Agencije o navedenom spornom znanstvenom pitanju. Uvjeti tog zahtjeva i rok u kojem se od Agencije zahtijeva da dostavi svoje mišljenje ustanovljuju se zajedničkim dogovorom između Komisije i Agencije, nakon savjetovanja s dotičnim dvjema državama članicama.

ODJELJAK 2.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 61.

Klauzula o preispitivanju

1. Do 1. siječnja 2005. i svakih šest godina nakon toga, Agencija u suradnji s Komisijom podnosi neovisnu vanjsku ocjenu svojih postignuća temeljem nadležnosti koje joj je povjeralo Upravno vijeće u suradnji s Komisijom. Ocjena obuhvaća radne postupke i učinak Agencije. Ocjena uzima u obzir mišljenja zainteresiranih strana i na razini Zajednice i na nacionalnoj razini. Upravno vijeće Agencije ispituje zaključke ocjene i Komisiji izdaje potrebne preporuke u pogledu promjena u Agenciji i njezinim radnim postupcima. Ocjena i preporuke se objavljuju.

2. Do 1. siječnja 2005. Komisija objavljuje izvještaj o isku-
stvu stečenom u provedbi poglavlja IV. odjeljaka 1. i 2.

3. Izvještaji i preporuke navedeni iz stavaka 1. i 2. proslje-
đuju se Vijeću i Europskom parlamentu.

Članak 62.

Upućivanje na Europsku agenciju za sigurnost hrane i Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja

1. Svako upućivanje u zakonodavstvu Zajednice na Znan-
stveni odbor za prehranu, Znanstveni odbor za ishranu životi-
nja, Znanstveni veterinarski odbor, Znanstveno vijeće za pesti-
cide, Znanstveno vijeće za bilje i Znanstveni nadzorni odbor
zamjenjuje se upućivanjem na Europsku agenciju za sigurnost
hrane.

2. Svako upućivanje u zakonodavstvu Zajednice na Stalni
odbor za hranu, Stalni odbor za hranu za životinje i Stalni
veterinarski odbor zamjenjuje se upućivanjem na Stalni odbor
za prehrambeni lanac i zdravlje životinja.

Svako upućivanje na Stalni odbor za biljno zdravlje u zakono-
davstvu Zajednice koje se temelji na i uključuje Direktive
76/895/EEZ, 86/362/EEZ, 86/363/EEZ, 90/642/EEZ i
91/414/EEZ u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja i utvrđivanjem
dopuštene razine ostataka zamjenjuje se upućivanjem na Stalni
odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja.

3. U smislu stavaka 1. i 2., „zakonodavstvo Zajednice” znači
sve uredbe, direktive i odluke Zajednice.

4. Odluke 68/361/EEZ, 69/414/EEZ i 70/372/EEZ ovime se
stavljaju izvan snage.

Članak 63.

Nadležnost Europske agencije za ocjenu lijekova

Ova Uredba ne dovodi u pitanje nadležnost Europske agencije
za ocjenu lijekova utvrđenu Uredbom (EEZ) br. 2309/93,
Uredbom (EEZ) br. 2377/90, Direktivom Vijeća 75/319/EEZ ⁽¹⁾
i Direktivom Vijeća 81/851/EEZ ⁽²⁾.

Članak 64.

Početak rada Agencije

Agencija započinje s radom 1. siječnja 2002.

Članak 65.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u
Službenom listu Europskih zajednica.

Članci 11. i 12. i članci 14. do 20. primjenjuju se od 1. siječnja
2005.

Članci 29., 56., 57. i 60. i članak 62. stavak 1. primjenjuju se
od dana imenovanja članova Znanstvenog odbora i znanstvenih
panela, koji se objavljuju kao obavijest u seriji C Službenog lista.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. siječnja 2002.

Za Europski parlament

Predsjednik

P. COX

Za Vijeće

Predsjednik

J. PIQUÉ I CAMPS

⁽¹⁾ SL L 147, 9.6.1975., str. 13. Direktiva kako je izmijenjena Direk-
tivom 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311,
28.11.2001., str. 67.).

⁽²⁾ SL L 317, 6.11.1981., str. 1. Direktiva kako je izmijenjena Direk-
tivom 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311,
28.11.2001., str. 1.).